

Na temelju članka 22 Statuta Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 17/08) Skupština Brčko distrikta Bosne i Hercegovine na 69. redovitoj sjednici održanoj 11. lipnja 2008. godine,
u s v a j a

ZAKON O UNUTARNJOJ PLOVIDBI BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE

PRVI DIO - OPĆE ODREDBE

Članak 1 (Predmet Zakona)

Ovim zakonom propisuju se osnovni odnosi u svezi s unutarnjim vodama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Distrikt) u dijelu koji se odnosi na uporabu unutarnjih voda i obala unutarnjih voda Distrikta za plovidbu; sigurnost plovidbe na unutarnjim vodama Distrikta; pripadnost, identifikacija i upis plovila Distrikta; osnovni imovinskopravni odnosi u svezi s plovilima Distrikta; postupak upisa i brisanja brodova; brodar; obligacijski odnosi koji se odnose na brodove; prijevoz i plovidbeni poslovi; plovidbene nezgode; postupak izvršenja i osiguranja na brodovima i mjerodavno pravo i ovlast suda Distrikta za sporove s međunarodnim obilježjem, Kapetanija Distrikta i inspeksijski nadzor.

Članak 2 (Značenje pojedinih izraza)

Pojedini izrazi rabljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- a) „unutarnje vode Distrikta“ su rijeke, kanali i ostali vodeni prostori na kojima se obavlja plovidba;
- b) „unutarnja plovidba“ je plovidba koja se obavlja na unutarnjim vodama Distrikta;
- c) „brod unutarnje plovidbe“ je plovilo duljine trupa od 15 metara i više, širine trupa od 3 metra i više; ili čija je istisnina 15 tona i više, ili osposobljeno za prijevoz više od 12 putnika kao i tegljač, odnosno potiskivač bez obzira na njegovu duljinu, širinu ili istisninu;
- d) „tegljač, odnosno potiskivač“ je brod unutarnje plovidbe namijenjen za tegljenje, odnosno potiskivanje drugih plovila;
- e) „tegljenica“ je brod unutarnje plovidbe bez vlastitog pogona koji ima kormilarski uređaj;
- f) „potisnica“ je brod unutarnje plovidbe koji nema vlastiti pogon i kormilarski uređaj;
- g) „teretni brod“ je plovilo namijenjeno za prijevoz stvari;
- h) „putnički brod“ je plovilo namijenjeno i osposobljeno za prijevoz putnika;
- i) „tanker“ je brod unutarnje plovidbe namijenjen za prijevoz tereta u tekućem, odnosno plinovitom stanju;
- j) „tuzemni brod“ je plovilo u pripadnosti Bosne i Hercegovine koje je upisano u upisnik tuzemnih brodova;
- k) „strani brod“ je plovilo strane pripadnosti koje je upisano u strani upisnik brodova;

- l) „javni brod“ je plovilo koje rabe organi Bosne i Hercegovine i koje služi isključivo u negospodarske svrhe;
- m) „strani javni brod“ je plovilo koje rabi strani organ i koje služi isključivo u negospodarske svrhe;
- n) „čamac unutarnje plovidbe“ je plovni objekt, izuzev tegljača i potiskivača bez obzira na njihovu duljinu, širinu i istisninu registriran za plovidbu na unutarnjim vodama ako mu je duljina trupa manja od 15 metara, širina trupa manja od tri metra ili najveća istisnina manja od 15 tona;
- o) „plovni put“ je pojas na unutarnjim vodama određene dubine, širine i propisanih gabarita koji je uređen, obilježen i otvoren za sigurnu plovidbu;
- p) „skela“ je plovni objekt namijenjen za prijevoz osoba i stvari s jedne na drugu obalu unutarnjih voda;
- q) „brodar“ je fizička ili pravna osoba koja je kao držalac broda nositelj plovidbenog pothvata, s tim što se pretpostavlja, dok se suprotno ne dokaže, da je brodar osoba koja je u upisnik brodova upisana kao vlasnik broda;
- r) „putnik“ je svaka osoba na brodu, čamcu, jahti ili drugom plovnom objektu, izuzev djece mlađe od jedne godine, osoba zaposlenih na brodu u bilo kom svojstvu i članova njihove obitelji;
- s) „luka, odnosno pristanište“ je vodeni i s vodom neposredno povezani kopneni prostor s objektima namijenjenim za pristajanje, sidrenje i zaštitu plovnih objekata, kao i ukrcavanje i iskrcavanje putnika i robe;
- t) „sidrište“ je opremljeni i obilježeni dio unutarnjih voda na kojem se može vršiti sigurno stajanje i manevriranje plovnog objekta i čija dubina ne smije biti manja od minimalne dubine plovnog puta na kojem se sidrište nalazi ili s kojim je spojeno;
- u) „zimovnik“ je izgrađeni ili prirodni vodeni prostor na unutarnjem plovnom putu koji je uređen i osposobljen kao sigurno sklonište za plovila od oštećenja ledom ili velike vode;
- v) „zimsko sklonište“ je prirodni dio vodenog prostora na unutarnjem plovnom putu, koji služi za nužni smještaj brodova radi zaštite od oštećenja prilikom neposrednog nadolaska leda ili velike vode;
- w) „marina“ je specijalizirana luka, odnosno pristanište na obalama unutarnjih voda namijenjena za prihvatanje, čuvanje i opremu plovila, koja služe za rekreaciju, šport i razonodu;
- x) „tovarište“ je mjesto uz obalu plovnog puta izvan luke, odnosno pristaništa određeno za povremeno pristajanje plovila radi utovara, odnosno istovara određenih vrsta tereta;
- y) „pristan“ je mjesto uz obalu plovnog puta izvan luke, odnosno pristaništa određeno za povremeno pristajanje plovila u poprečnoj plovidbi radi ukrcavanja, odnosno iskrcavanja putnika;
- z) „kupalište“ je vodeni i kopneni prostor na obalama unutarnjih voda, odnosno obalama plovnog puta u kojem važi poseban režim plovidbe, odnosno uporabe, određen od kapetanije;
- aa) „skelski prijelaz“ je mjesto na obalama plovnog puta uređeno za skelski promet, odnosno za poprečne prijevoze;
- bb) „plovidbena nezgoda“ je izvanredni događaj na unutarnjim vodama nastao u plovidbi ili iskorištavanju plovnog i plutajućeg objekta, plovnog puta ili objekta na njemu, pri kojem je došlo do ljudskih žrtava ili tjelesnih oštećenja, materijalne štete ili onečišćenja životnog okoliša;
- cc) „ulje“ je svako postojano ulje, sirova nafta, teško dizel-ulje, mazivo ulje, životinjska i biljna ulja i masti, bez obzira na to da li se prevozi brodom kao teret ili kao gorivo za pogon broda.

DRUGI DIO - UNUTARNJE VODE DISTRIKTA

Članak 3 (Unutarnje vode Distrikta)

Unutarnje vode Distrikta, u smislu ovog zakona, su dobra od općeg interesa i pod posebnom zaštitom.

Članak 4 (Određivanje plovnih putova)

Odluku o određivanju plovnih putova na unutarnjim vodama Distrikta donosi Vlada Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada).

Članak 5 (Uporaba i korištenje unutarnjih voda i obala)

Uporaba i korištenje unutarnjih voda i obala unutarnjih voda Distrikta u plovidbene svrhe je slobodno, pod propisanim uvjetima.

Članak 6 (Koncesije)

(1) Koncesije za uporabu i korištenje unutarnjih voda, obala unutarnjih voda i ostalih vodenih prostora Distrikta izdaju se pod uvjetima, na način i po postupku utvrđenim posebnim propisima Distrikta.

(2) U plovidbi na unutarnjim vodama, odnosno unutarnjim plovnim putovima Distrikta obale se mogu rabiti, odnosno koristiti za izvođenje određenih manevara plovnih i plutajućih objekata, kao što su: privremeno zaustavljanje plovila, vezivanje uz obalu, okretanje plovila pomoću predmeta na obali; za postavljanje plovnih i obalnih balisažnih oznaka i signala, odnosno za izvođenje radova na objektima sigurnosti plovidbe.

(3) U slučaju sumnje o postojanju prava na uporabu i korištenje unutarnjih plovnih putova i obala unutarnjih voda Distrikta iz stavka 2 ovoga članka, odluku donosi Vlada na prijedlog voditelja Odjela za javne poslove (u daljnjem tekstu: voditelj Odjela) i voditelja Odjela za poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo.

Članak 7 (Plovila i plutajući objekti, osnovni pojmovi)

(1) U smislu odredbi ovoga zakona, plovila su objekti prikladni za plovidbu, odnosno plutanje na unutarnjim vodama Distrikta.

(2) Plovila na unutarnjim vodama su plovni objekti i plutajući objekti.

(3) Plovni objekti su plovila namijenjena za plovidbu unutarnjim vodama kao što su: brodovi, čamci, jahte, skele, splavi, tehnički plovni objekti unutarnje plovidbe, plovni bageri, plovne dizalice, plovne radionice, plovne platforme za istraživanja, eksploataciju, izvođenje radova na unutarnjim vodama i slične ploveće naprave i ploveća postrojenja, kao i hidrozrakoplovi u plovidbi na unutarnjim vodama.

(4) Plutajući objekti su plovila koja su namijenjena za plovidbu unutarnjim vodama, stalno privezana ili položena na dio unutarnjih voda, kao što su: postrojenja i naprave na vodi, obalama i podzemlju unutarnjih voda, pristani, pontoni, pontonski mostovi, plutajući hangari, plutajuće platforme, plutajuće radionice, plutajuća skladišta, plutajući restorani, stambene lađe, splavi, kućice za odmor i rekreaciju, riječna i jezerska kupatila, vodenice, ribarske tikvare i slični plutajući objekti, odnosno plutajuća postrojenja.

(5) Odredbe ovog zakona koje se odnose na brodove primjenjuju se i na čamce i plutajuće objekte, samo ako je to ovim zakonom uređeno.

TREĆI DIO – SIGURNOST PLOVIDBE

I. GLAVA - ZAJEDNIČKE ODREDBE

Članak 8 (Definicija)

Sigurnost plovidbe uređena ovim zakonom je sustav propisanih uvjeta i mjera koje moraju ispunjavati plovila, posada plovila, ostali sudionici u prometu na unutarnjim vodama, plovni putovi, luke, odnosno pristaništa, sidrišta, zimovnici, zimska skloništa, tovarišta, pristani, marine i ostali objekti sigurnosti plovidbe.

Članak 9 (Sigurnost plovidbe)

(1) Sigurnost plovidbe uređena ovim zakonom obuhvaća i sve oblike inspekcijskog nadzora nad unutarnjim vodama, plovnim i plutajućim objektima, plovidbom plovila, posadom plovila, prijevozom u javnom prometu unutarnjim vodama, stanjem i održavanjem luka, odnosno pristaništa, sidrišta, zimovnika, zimskih skloništa, tovarišta, pristana, marina i ostalih objekata sigurnosti plovidbe.

(2) Sigurnost plovidbe uređena ovim zakonom obuhvaća i nadzor nad provođenjem propisa o sigurnosti plovidbe sa svrhom zaštite ljudskog života, stvari i životnog okoliša.

(3) Propise o načinu ostvarivanja zaštite ljudi, stvari i životnog okoliša na unutarnjim vodama i prava i obveza mjerodavnih organa, odnosno pravnih i fizičkih osoba, donosi voditelj Odjela.

(4) Propise o uvjetima hidrološkog osiguranja unutarnje plovidbe donosi voditelj Odjela.

(5) Propise o ispitivanju plovidbenih nezgoda tuzemnih i stranih civilnih plovila na unutarnjim vodama Distrikta, pri čemu je nezgoda prouzročila smrt ili teže tjelesne ozljede državljana Bosne i Hercegovine, veći gubitak ili oštećenje imovine, stvaranje prepreka na plovnom putu ili onečišćenje unutarnjih voda, donosi voditelj Odjela.

Članak 10 (Dužnost pravne osobe)

(1) Pravna osoba koja obavlja javni promet na unutarnjim plovnim putovima, koja upravlja lukom, odnosno pristaništem, ili pravna osoba ovlaštena za održavanje i obilježavanje unutarnjih plovnih putova, dužna je:

- a) organizirati nadzor obavljanja poslova, koji se odnose na sigurnost plovidbe;
- b) osigurati trajno vršenje kontrole sigurnosti plovidbe;
- c) evidentirati propisane podatke, koji su od značaja za sigurnost plovidbe.

(2) Javni promet na unutarnjim plovnim putovima može obavljati tuzemna i strana pravna osoba pod uvjetima predviđenim ovim zakonom i drugim zakonima i propisima Distrikta.

II. GLAVA - PLOVNI REŽIMI UNUTARNJIH VODA I PLOVIDBA

Članak 11 (Režim plovidbe)

Na plovnim putovima unutarnjih voda Distrikta mogu se propisati sljedeći režimi plovidbe:

- a) međunarodni režim plovidbe;
- b) nacionalni režim plovidbe;
- c) režim dozvole pristupa u određene dijelove unutarnjih voda;
- d) režim dozvole pristupa u luke, odnosno pristaništa otvorena za međunarodni promet.

Članak 12 (Plovidba)

(1) Plovidba na unutarnjim vodama može se obavljati brodovima, čamcima, jahtama, skelama i tehničkim plovnim objektima unutarnje plovidbe, na način i pod uvjetima propisanim ovim i drugim zakonom i propisima.

(2) Plovidba skela, splava, punjenje zrakoplova za gašenje požara može se obavljati samo na pojedinim, određenim dijelovima unutarnjih voda.

(3) Plovidba tehničkih plovnih objekata može se obavljati kao premještanje s jednog na drugo mjesto unutarnjih voda ili obala unutarnjih voda.

(4) Fizičke i pravne osobe koje sudjeluju u plovidbi su obvezne pridržavati se odredbi ovoga zakona, drugih propisa i pravila plovidbe.

(5) Propise o pravilima za plovidbu plovnih i premještanje plutajućih objekata donosi voditelj Odjela.

(6) Propise o obveznoj ili dobrovoljnoj pilotaži i odgovornosti u svezi s pilotažom donosi Vlada na prijedlog voditelja Odjela.

Članak 13 (Strana plovila)

(1) Strani brodovi, čamci, jahte i ostala plovila mogu ploviti plovnim putovima unutarnjih voda na kojima važi propisani režim plovidbe.

(2) Strani brodovi, čamci, jahte i ostala plovila mogu ploviti i drugim plovnim putovima unutarnjih voda radi ulaska u luku, odnosno pristanište otvoreno za međunarodni promet.

(3) Strani brodovi, čamci, jahte i ostala plovila obvezno ističu zastavu svoje države kada plove ili se nalaze na unutarnjim vodama Distrikta.

Članak 14 (Plovidba u graničnom pojasu Distrikta)

Plovidba u graničnom pojasu Distrikta obavlja se pod uvjetom i na način propisan ovim i drugim zakonom i propisima.

III. GLAVA - PLOVNI PUTOVI

Članak 15 (Plovni put)

- (1) Plovni put na unutarnjim vodama koristi se slobodno, pod uvjetima i na način određen ovim zakonom, drugim zakonima i propisima.
- (2) Oštećeni, nasukani ili potopljeni plovni i plutajući objekti koji ometaju ili ugrožavaju sigurnost plovidbe ili predstavljaju stvarnu i neposrednu opasnost od onečišćenja uklanjaju se po nalogu Kapetanije.
- (3) Predmeti ili materije koje mogu ugroziti sigurnost plovidbe ne smiju se bacati na plovni put.
- (4) Uklanjanje plovnih ili plutajućih objekata s plovnog puta, koji ometaju ili ugrožavaju sigurnost plovidbe ili predstavljaju stvarnu i neposrednu opasnost od onečišćenja vrši Kapetanija Distrikta na teret vlasnika plovnih ili plutajućih objekata.
- (5) Nasukane ili oštećene plovne i plutajuće objekte na unutarnjim plovnim putovima, koje su posada ili vlasnik napustili, kao i stvari oštećenih plovnih i plutajućih objekata, ne mogu spašavati strane pravne ili fizičke osobe.
- (6) Strane pravne ili fizičke osobe mogu spašavati plovne i plutajuće objekte, stvari s tih plovnih i plutajućih objekata ako im to odobri Kapetanija Distrikta.
- (7) Zabranjeno je prilikom plovidbe ili bilo koje druge radnje prekinuti ili oštetiti zračni ili podvodni telekomunikacijski kabel, kabel visokog napona ili podvodni cjevovod na unutarnjim vodama.
- (8) Plutajući ili drugi objekti kojima se održavaju ili iskorištavaju prirodna bogatstva korita i obala, ne smiju ometati plovidbu, a njihove aktivnosti obavljaju se uz prethodno pribavljenu suglasnost Kapetanije Distrikta i voditelja Odjela za poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo, sukladno s odredbama Zakona o vodama, drugim zakonima i propisima.

Članak 16 (Održavanje i obilježavanje)

- (1) Plovni put se održava i obilježava sukladno s propisanim režimima plovidbe, odnosno kategorijama plovnog puta.
- (2) Izgradnju, uređivanje, održavanje i obilježavanje plovnosti plovnog puta vrši ovlaštena pravna ili fizička osoba koja ispunjava propisane uvjete.
- (3) Izgradnja novih, uređivanje i održavanje postojećih plovnih putova na unutarnjim vodama i drugih objekata sigurnosti plovidbe obavlja se sukladno zakonima i drugim propisima.

Članak 17 (Uvjeti za sigurnu plovidbu)

Plovni putovi na unutarnjim vodama moraju ispunjavati uvjete za sigurnu plovidbu sukladno s propisanim režimom plovidbe, odnosno kategorijom plovnog puta.

Članak 18 **(Oblast Kapetanije Distrikta)**

- (1) Kapetanija Distrikta je obvezna pravodobno obavijestiti sudionike u plovidbi o privremenim ograničenjima ili zabranama plovidbe posebnim aktom "Priopćenje brodarstvu".
- (2) Kapetanija Distrikta je obvezna odrediti i označiti prostor unutarnjih voda namijenjen za šport, rekreaciju i razonodu koji je obvezno odvojen od plovnog puta.
- (3) Kapetanija Distrikta je ovlaštena privremeno ograničiti ili zabraniti plovidbu plovnim putem ako je ugrožena sigurnost plovidbe, sigurnost objekata sigurnosti plovidbe, sigurnost ljudi, imovine i životnog okoliša.
- (4) Kapetanija Distrikta je ovlaštena izdavati odobrenja za poduzimanje aktivnosti na plovnom putu koje mogu utjecati na propisani režim plovidbe.
- (5) Kapetanija Distrikta je ovlaštena izdavati suglasnost za izgradnju, popravke i promjene objekata sigurnosti plovidbe, koji mogu utjecati na propisani režim plovidbe.

Članak 19 **(Održavanje i obilježavanje prepreka)**

- (1) Investitor ili vlasnik sredstava ili objekata koji predstavljaju stalne ili privremene prepreke na plovnom putu (mostovi, kabeli, potonuli objekti i sl.) dužan je u roku određenom od Kapetanije Distrikta, postaviti propisanu oznaku za obilježavanje te prepreke i po potrebi ukloniti je s plovnog puta.
- (2) Ako osoba iz stavka 1 ovoga članka ne postavi propisanu oznaku ili ne ukloni prepreku, ovlaštena pravna osoba koja se brine o održavanju i obilježavanju puta postavlja odgovarajući znak.
- (3) Ovlaštena pravna osoba iz stavka 2 ovoga članka, na zahtjev Kapetanije Distrikta, a na teret investitora ili vlasnika iz stavka 1 ovoga članka, postavlja propisanu oznaku.

Članak 20 **(Športska natjecanja)**

- (1) Kapetanija Distrikta izdaje odobrenje da se na plovnom putu mogu održavati športska natjecanja, odnosno priredbe.
- (2) Zahtjev za izdavanje odobrenja iz stavka 1 ovoga članka, organizator športskog natjecanja, odnosno priredbe je dužan podnijeti Kapetaniji, najmanje 15 dana prije početka održavanja športskog natjecanja, odnosno priredbe.
- (3) Kapetanija Distrikta je obvezna obavijestiti sudionike u plovidbi o održavanju športskog natjecanja, odnosno priredbe, najmanje osam dana prije početka športskog natjecanja, odnosno priredbe.
- (4) Organizator športskog natjecanja, odnosno priredbe, obvezan je u roku od 24 sata poslije održanog športskog natjecanja, odnosno priredbe, ukloniti s plovnog puta oznake, uređaje i predmete koji su bili postavljeni u svezi s održavanjem športskog natjecanja, odnosno priredbe.

(5) Ako organizator športskog natjecanja, odnosno priredbe ne izvrši obvezu iz stavka 4 ovoga članka, ovlaštena pravna osoba koja održava ili obilježava plovni put, vrši uklanjanje o trošku organizatora na zahtjev Kapetanije Distrikta.

IV. GLAVA - OBJEKTI SIGURNOSTI PLOVIDBE

Članak 21 (Objekti sigurnosti plovidbe)

Objekti sigurnosti plovidbe na unutarnjim vodama su:

- a) objekti za tehničko poboljšanje uvjeta za plovidbu, kao što su: luke, odnosno pristaništa, sidrišta, zimovnici, zimska skloništa, pristani, tovarišta, marine, obaloutvrde, hidrograđevinski i drugi slični objekti određeni ovim zakonom i drugim propisima;
- b) objekti za obilježavanje i signalizaciju, kao što su: plovni i obalni signali, plovidbene oznake, optički, električni, elektronički, radarski i drugi slični objekti, signalne postaje i radiopostaje namijenjene sigurnosti plovidbe i drugi slični objekti određeni ovim zakonom i drugim propisima.

Članak 22 (Gradnja, postavljanje, održavanje i obilježavanje)

(1) Objekti sigurnosti plovidbe se izgrađuju, postavljaju, održavaju i obilježavaju, a njihovo uredno funkcioniranje se osigurava sukladno s kategorijom plovnog puta i režimom plovidbe, sukladno s odredbama ovoga zakona, drugim zakonima i propisima.

(2) Na objekte sigurnosti plovidbe na unutarnjim vodama, odnosno na unutarnjim plovnim putovima u graničnom pojasu primjenjuju se propisi o kontroli prelaženja i sigurnosti državne granice, kao i drugi propisi.

Članak 23 (Naknada za uporabu plovnog puta)

Korisnici plovnih putova na unutarnjim vodama plaćaju naknadu za uporabu objekata sigurnosti plovidbe iz članka 21 ovoga zakona.

Članak 24 (Odgovornost za štetu)

Korisnici plovnih putova na unutarnjim vodama odgovaraju za štetu nanесenu objektima sigurnosti plovidbe iz članka 21 ovoga zakona, sukladno s odredbom članka 133 ovoga zakona.

V. GLAVA - LUKA I PRISTANIŠTE

Članak 25 (Luka, odnosno pristanište)

(1) Luka, odnosno pristanište obvezno ispunjava propisane uvjete o sigurnosti plovidbe, kako bi se vršile djelatnosti određene ovim zakonom, drugim zakonima i propisima.

(2) Vodeni prostor luke, odnosno pristaništa ne smije se pri niskom vodostaju proširivati na plovni put.

(3) Kapetanije određuje i po potrebi označava granice vodenog i kopnenog dijela luke, odnosno pristaništa.

(4) Kapetanija Distrikta propisuje pravila o redu u luci, odnosno pristaništu.

(5) Kapetanija Distrikta propisuje način rukovanja opasnim stvarima u luci, odnosno pristaništu.

Članak 26 **(Režim prometa)**

Luke, odnosno pristaništa mogu biti otvoreni za međunarodni i unutarnji javni promet ili za posebne namjene, kao na primjer za vlastite potrebe i drugo, ako su ispunjeni propisani uvjeti za sigurnost plovidbe u luci, odnosno pristaništu.

Članak 27 **(Upravljanje lukom, odnosno pristaništem)**

(1) Pravna osoba koja upravlja lukom, odnosno pristaništem, dužna je održavati luku, odnosno pristanište, na način kojim se omogućuje sigurno uplovljavanje, boravak i isplavlivanje plovila.

(2) Pravna osoba iz stavka 1 ovoga članka u luci, odnosno pristaništu otvorenom za javni promet, dužna je pod jednakim uvjetima omogućiti svakoj fizičkoj i pravnoj osobi uporabu objekata u luci, odnosno pristaništu, prema njihovoj namjeni i u granicama raspoloživih kapaciteta.

(3) Pravna osoba iz stavka 1 ovoga članka u luci, odnosno pristaništu koje nije otvoreno za javni promet, a koje ispunjava uvjete za sklanjanje plovila u slučaju elementarnih nepogoda, dužna je pod uvjetima iz stavka 2 ovoga članka, osigurati uporabu luke, odnosno pristaništa, kao i objekte sigurnosti plovidbe dok traju elementarne nepogode.

(4) Strana plovila su izjednačena s tuzemnim plovilima, pod uvjetima uzajamnosti plovila u pogledu uporabe luke, odnosno pristaništa otvorenog za međunarodni javni promet i plaćanja lučkih, odnosno pristanišnih naknada.

Članak 28 **(Dužnosti i obveze)**

(1) Zapovjednik tuzemnog ili stranog plovila dužan je, pri uplovljavanju i isplavlivanju iz luke, odnosno pristaništa, pri boravku u luci, odnosno pristaništu, pri kontroli plovila, posade, putnika, tereta, pri kontroli ukrcavanja, odnosno iskrcavanja osoba, postupiti na način uređen zakonima i propisima.

(2) Pravna osoba iz stavka 1 članka 27 ovoga zakona i zapovjednik iz stavka 1 ovoga članka, dužni su mjerodavnom organu za vrijeme vršenja kontrole, osigurati potrebne uvjete za rad sukladno zakonu i drugim propisima.

Članak 29 **(Kontrola prelaska državne granice)**

Zapovjednik iz stavka 1 članka 28 ovoga zakona u pogledu isprava o brodu, posadi, putnicima i teretu, postupa po propisima i kontroli prelaženja i sigurnosti državne granice, carinskim propisima, kao i drugim zakonima i propisima.

Članak 30
(Požar ili druga nezgoda)

Ako u luci, odnosno pristaništu nastane požar ili druga nezgoda, koja ugrožava sigurnost ljudskih života, brodova i ostalih plovila, Kapetanija Distrikta je dužna narediti da određeni brod krene odmah na mjesto požara, odnosno nezgode, i to:

- a) najbliži ili drugi brod radi spašavanja ugroženih ljudskih života;
- b) tuzemni brod radi spašavanja drugog tuzemnog broda i stvari sa tog broda koje su vlasništvo tuzemnih pravnih osoba ili vlasništvo državljana Bosne i Hercegovine, kao i radi zaštite životnog okoliša.

Članak 31
(Odgovornost za štetu u luci)

(1) Plovila odgovaraju za štetu koju nanese operativnim obalama, lukobranima, lučkim, odnosno pristanišnim uređajima, objektima i postrojenjima u luci, odnosno pristaništu sukladno s odredbom članka 133 ovoga zakona.

(2) Plovila ne odgovaraju za štetu iz stavka 1 ovoga članka jedino u mjeri u kojoj je šteta prouzročena krivnjom pravne osobe koja upravlja lukom, odnosno pristaništem ili stanjem operativne obale, lučkih, odnosno pristanišnih uređaja, objekata i postrojenja u luci, odnosno pristaništu.

(3) Pod odgovornošću plovila, u smislu stavka 1 ovoga članka, podrazumijeva se odgovornost vlasnika plovila i brodarara.

VI. GLAVA - OSTALI OBJEKTI SIGURNOSTI PLOVIDBE

Članak 32
(Dozvola za gradnju objekata na plovnom putu)

Suglasnost za izgradnju objekata sigurnosti plovidbe za luku, sidrište, zimovnik, zimsko sklonište, marinu, tovarište, pristan, kupalište, skelski prijelaz, izdaje voditelj Odjela, sukladno s odredbama Zakona o vodama, drugim zakonima i propisima Bosne i Hercegovine.

Članak 33
(Zimovnik)

(1) Voditelj Odjela propisuje uvjete sigurnosti plovidbe koje zimovnik na unutarnjem plovnom putu mora ispunjavati.

(2) Odluku o zimovnicima na unutarnjim plovnim putovima na kojima vrijedi međunarodni ili međudržavni režim plovidbe, otvorene za zimovanje stranih plovila, kao i uvjetima koje su dužni ispunjavati, donosi Vlada.

(3) U pogledu uporabe zimovnika na unutarnjim plovnim putovima na kojima vrijedi međunarodni ili međudržavni režim plovidbe i plaćanja naknada, strana plovila su izjednačena s tuzemnim plovilima pod uvjetom uzajamnosti.

(4) Kapetanija Distrikta propisuje pravila o redu u zimovnicima, zimskim skloništima, marinama, tovarištima, pristanima, kupalištima i skelskim prijelazima, uz prethodno pribavljenu suglasnost Odjela za poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo.

Članak 34 (Radio promet)

(1) Obalne radiopostaje vrše radioslužbu, koja služi zaštiti ljudskog života i sigurnosti plovidbe na unutarnjim plovnim putovima.

(2) U vršenju radioslužbe iz stavka 1 ovoga članka, obalne radiopostaje dužne su organizirati službu bdijenja.

(3) Brodovi koji su dužni imati brodsku radiopostaju, za vrijeme plovidbe broda obvezno organiziraju službu bdijenja, suglasno propisima o radioprometu.

(4) Propise o načinu i uvjetima rada radioslužbe za sigurnost unutarnje plovidbe donosi voditelj Odjela.

ČETVRTI DIO - PLOVNI OBJEKTI

I. GLAVA - BRODOVI

Članak 35 (Sposobnost broda za plovidbu)

Brod je sposoban za plovidbu u određenim granicama plovidbe i za određenu namjenu:

- a) ako ispunjava uvjete propisane tehničkim pravilima pravne osobe ovlaštene za utvrđivanje sposobnosti broda za plovidbu (u daljnjem tekstu: registar) u pogledu smještaja osoba na brodu i zaštite ljudskog života na unutarnjim vodama, zaštite na radu članova posade i drugih osoba koje rade na brodu, zaštite broda, zaštite tereta i stvari na brodu, zaštite životnog okoliša;
- b) ako ima propisan broj stručno osposobljenih članova posade;
- c) ako je smještaj i broj ukrcanih putnika na brodu sukladan s odredbama i uvjetima navedenim u brodskim ispravama i knjigama, odobrenoj tehničkoj dokumentaciji broda i propisima kojima se uređuje način i uvjeti za prijevoz putnika;
- d) ako je teret na brodu ukrcan, složen, raspoređen i pravilno osiguran sukladno s odredbama i uvjetima navedenim u brodskim ispravama i knjigama, odobrenoj tehničkoj dokumentaciji broda i propisima kojima se uređuju način i uvjeti prijevoza tereta.

Članak 36 (Tehnički nadzor)

(1) Sposobnost broda za plovidbu utvrđuje se vršenjem tehničkog nadzora i izdavanjem izvadaka iz brodskih isprava i knjiga.

(2) Tehnički nadzor i izdavanje brodskih isprava i knjiga i izvadaka iz brodskih isprava i knjiga, vrši registar sukladno s njegovim tehničkim pravilima na zahtjev vlasnika, odnosno broдача, inspekcijskog organa ili druge ovlaštene osobe.

(3) Sposobnost broda za plovidbu provjerava se inspekcijskim nadzorom, redovnim pregledom brodskih isprava i knjiga, kao i pregledom broda ili njegovih dijelova.

Članak 37 (Tehnički nadzor broda)

Tehnički nadzor broda obuhvaća:

- a) odobravanje tehničke dokumentacije na temelju koje se brod gradi ili prepravlja i tehničke dokumentacije na temelju koje se izrađuju materijali, strojevi, uređaji i oprema, koji su namijenjeni za gradnju, prepravak i popravak broda;
- b) nadzor nad izradom materijala, strojeva, uređaja i opreme iz točke a) ovoga stavka koji se ugrađuju i smještaju u brod;
- c) nadzor nad gradnjom i prepravkom koji se vrši u tijeku gradnje ili izvođenja radova na brodu;
- d) pregled postojećih brodova uključujući i nadzor nad izvođenjem popravaka i obnavljanjem onih dijelova broda za koje je pregledom utvrđeno da ih treba popraviti ili obnoviti.

Članak 38 (Vrste pregleda broda)

(1) Pregledi postojećih brodova mogu biti osnovni, redoviti i izvanredni pregledi.

(2) Osnovni pregled je obvezni pregled kojem podliježe postojeći brod prije početka uporabe broda kod upisa u upisnik brodova, izmjena granica plovidbe ili drugih svojstava broda na koja se odnose odredbe tehničkih pravila registra.

(3) Redoviti pregled broda je obvezni pregled, kojem podliježe postojeći brod u vremenskim razdobljima propisanim tehničkim pravilima registra.

(4) Izvanredni pregled broda obavlja se poslije pretrpljene havarije ili utvrđenog nedostataka, koji može utjecati na sposobnost broda za plovidbu, tijekom i poslije obavljenog većeg popravka ili obnove broda izvan zahtjeva koji proizlaze iz osnovnog, redovitog ili izvanrednog pregleda broda, kad je brod bio u raspremi dulje od jedne godine kod privremene promjene namjene ili područja plovidbe i u ostalim slučajevima propisanim tehničkim pravilima registra.

Članak 39 (Probna vožnja)

(1) Pregled broda radi utvrđivanja njegove sposobnosti za obavljanje probne vožnje je obavezan pregled, kojem podliježe brod prije polaska na probnu plovidbu.

(2) Opseg pregleda treba biti takav da se sa sigurnošću može utvrditi da brod udovoljava posebnim uvjetima propisanim za obavljanje probne plovidbe.

Članak 40 (Pregled i prepravak na brodu)

(1) Opseg i način obavljanja osnovnog pregleda i pregleda radi utvrđivanja sposobnosti za obavljanje probne plovidbe, kao i vrsta, učestalost i opseg, način obavljanja i mogućnost odlaganja redovitog pregleda, propisuju se tehničkim pravilima registra.

(2) Poslije obavljenog nadzora nad gradnjom, odnosno prepravkom broda ili poslije obavljenog bilo kojeg pregleda broda obvezno se prethodno obavješćuje registar o bilo kakvim promjenama ili prepravcima strukture trupa broda, njegovih strojeva, uređaja i opreme, koje podliježu tehničkim pravilima registra.

Članak 41

(Utvrđivanje sposobnosti broda za plovidbu pod određenim uvjetima)

(1) Vlasnik broda, odnosno brodar obavezan je brod i opremu održavati tako da brod ostane sposoban za plovidbu bez opasnosti za brod, osobe na brodu, stvari i životni okoliš.

(2) Ako se pregledom utvrdi da brod nije sposoban za plovidbu u granicama u kojima je do tada bilo dopušteno da plovi, registar može proglasiti brod sposobnim za plovidbu u određenim užim granicama, ako je brod sposoban za plovidbu u užim granicama.

(3) Registar može proglasiti brod sposobnim, da iznimno obavi jedno ili više putovanja koja prelaze granicu plovidbe u kojima je brodu bilo dopušteno da plovi, ako se na temelju obavljenog pregleda utvrdi da je brod sposoban za ta putovanja izvan dopuštene granice plovidbe.

(4) Plovidba u užim i širim granicama iz stavaka 2 i 3 ovoga članka može se uvjetovati prijevozom manjeg broja putnika ili manje količine stvari od dopuštenog broja putnika ili količine stvari i drugim uvjetima kojima se osigurava sigurna plovidba.

(5) Registar može brod koji nije putnički proglasiti sposobnim da u granicama unutarnjih plovnih putova prevozi putnike na jednom ili više putovanja ili za određeno vrijeme, ako je njegova sposobnost za plovidbu utvrđena prema odredbama ovoga zakona i ako se pregledom utvrdi da brod ispunjava uvjete za obavljanje takvog prijevoza putnika.

Članak 42

(Skela i ostali plovni i plutajući objekti)

(1) Odredbe ovoga zakona o utvrđivanju sposobnosti broda za plovidbu primjenjuju se i na skelu kada ona po svojim gabaritima odgovara gabaritima broda unutarnje plovidbe, kao i na čamac kojim se obavlja javni prijevoz.

(2) Odredbe ovoga zakona o utvrđivanju sposobnosti broda za plovidbu primjereno se primjenjuju i na ostale plovne i plutajuće objekte.

II. GLAVA - BAŽDARENJE BRODA, BRODSKE ISPRAVE I KNJIGE

Članak 43

(Baždarenje broda)

(1) Baždarenje broda je utvrđivanje najveće dopuštene istisnine, kao i istisnine za određene vodene linije.

(2) Baždarenje teretnog broda je utvrđivanje nosivosti broda, ovisno od gaza, odnosno uronjavanja broda.

(3) Baždarenje broda vrši registar prema tehničkim pravilima o baždarenju.

(4) Strane isprave o baždarenju priznaju se po osnovi uzajamnosti.

(5) Baždarenju podliježe svaki brod, koji se upisuje u upisnik brodova Distrikta, kao i strani brod, koji je baždaren prema pravilima koja nisu sukladna s tehničkim pravilima registra.

(6) Ponovno baždarenje tuzemnog broda obavlja se ako su nakon baždarenja broda nastale promjene u rasporedu, konstrukciji, kapacitetu, uporabi prostora, broju putnika koji je dopušten u prijevozu brodom, dodijeljenom nadvođu ili dodijeljenom gazu (uronjavanju) broda zbog kojih se na brodu mijenja njegova najveća istisnina za odgovarajući gaz ili najveća nosivost, ako se posumnja u pravilnost već izvršenog baždarenja ili ako se brod unutarnje plovidbe upisuje u upisnik pomorskih brodova.

(7) Ponovno baždarenje može biti u cjelini ili djelomično.

(8) Visina naknade za baždarenje brodova određuje se ugovorom između vlasnika, odnosno brodarka i registra.

Članak 44 (Brodske isprave)

(1) Brodske isprave koje je brod dužan imati služe kao dokaz o identitetu, sposobnosti za plovidbu i ostalim svojstvima broda.

(2) U brodske knjige koje je brod dužan voditi, unose se podatci o važnijim događajima na brodu i obavljenim radnjama na brodu.

(3) Brodske isprave i knjige propisane ovim zakonom sastavljaju se na jezicima i pismima koji su u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini i na jednom od jezika predviđenih međunarodnim konvencijama.

(4) Brodske isprave i knjige propisane ovim zakonom obvezno se nalaze na brodu i uredno vode.

(5) Brodske isprave i knjige brodova unutarnje plovidbe bez posade ne moraju se nalaziti na brodu već se čuvaju kod vlasnika broda.

(6) Brodske isprave i knjige pokazuju se na zahtjev kapetanije, kao i ostalih organa ovlaštenih po drugim propisima.

(7) Brodske isprave stranih brodova priznaju se, po pravilu, pod uvjetima uzajamnosti.

(8) Propise o brodskim ispravama i knjigama donosi voditelj Odjela.

Članak 45 (Brodska svjedodžba)

(1) Brod unutarnje plovidbe obvezno ima brodsku svjedodžbu.

(2) Brodska svjedodžba sadrži sve podatke iz knjige upisnika brodova u koji je brod unutarnje plovidbe upisan.

(3) Brodskom svjedodžbom dokazuje se: pripadnost broda unutarnje plovidbe u Bosni i Hercegovini, vrsta i namjena broda, njegova sposobnost za plovidbu, plovna mreža na kojoj je ovlašten ploviti, broj putnika i masa tereta koju brod smije prevoziti.

(4) Brodsku svjedodžbu izdaje Kapetanija Distrikta.

(5) Brodska svjedodžba izdaje se na osnovi uvjerenja o sposobnosti broda unutarnje plovidbe za plovidbu, koje izdaje registar.

(6) Brodska svjedodžba na brodu unutarnje plovidbe bez posade, može se zamijeniti natpisom na brodskom trupu ili na stalno pričvršćenoj ploči ili ploči na trupu, koji sadrži osnovne podatke iz brodske svjedodžbe.

(7) Kad se brodu promijeni ime, luka, odnosno pristanište upisa, tonaža, vrsta pogona, znak raspoznavanja, namjena ili područje plovidbe, mijenja se i brodska svjedodžba.

Članak 46 **(Svjedodžba o baždarenju)**

(1) Brod unutarnje plovidbe obvezno ima svjedodžbu o baždarenju.

(2) Svjedodžbom o baždarenju kod broda namijenjenom za prijevoz robe dokazuje se istisnina za svaki centimetar gaza, a kod ostalih brodova unutarnje plovidbe istisninu pri najvećem dopuštenom gazu i gazu praznog broda, kao i slobodni bok broda unutarnje plovidbe.

Članak 47 **(Valjanost svjedodžbe o baždarenju)**

(1) Svjedodžba o baždarenju prestaje vrijediti kada se zbog prepravaka izvršenih na brodu unutarnje plovidbe mijenja njegova istisnina.

(2) Valjanost svjedodžbe o baždarenju za teretne brodove traje deset godina, a za ostale brodove 15 godina od dana izdavanja. Valjanost svjedodžbe o baždarenju produžuje se za deset (10), odnosno petnaest (15) godina, ako se utvrdi da podatci o istisnini ili nosivosti odgovaraju stanju na brodu.

Članak 48 **(Prestanak valjanosti brodske svjedodžbe)**

(1) Ako je tuzemni brod unutarnje plovidbe baždaren u inozemstvu kod mjerodavnog stranog organa, svjedodžba o baždarenju koju je izdao taj organ prestaje vrijediti kad brod dođe u prvu luku, odnosno pristanište Bosne i Hercegovine.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1 ovoga članka, tuzemnom brodu koji ima stranu svjedodžbu o baždarenju, registar može odobriti da po dolasku u prvu luku, odnosno pristanište Bosne i Hercegovine u razdoblju od godinu dana od dana dolaska, koristi tu svjedodžbu ako je brod baždaren po sustavu koji se ne razlikuje od sustava baždarenja po tehničkim pravilima registra.

Članak 49 **(Svjedodžba o baždarenju broda bez posade)**

Svjedodžba o baždarenju broda bez posade može se zamijeniti natpisom na brodskom trupu ili stalno pričvršćenoj ploči ili ploči na trupu, koji **sadrži** tablicu krcanja iz svjedodžbe s preslikom ili ovjerenom preslikom te svjedodžbe, koja se nalazi na brodu bez posade ili tegljaču, odnosno potiskivaču.

Članak 50
(Brodski dnevnici)

- (1) Brodski dnevnici podrazumijevaju:
- a) brodski dnevnik koji je dužan voditi brod unutarnje plovidbe koji ima pogonski strojarSKI uređaj;
  - b) zdravstveni dnevnik koji je dužan voditi brod unutarnje plovidbe preko 50 tona istisnine koji ima posadu;
  - c) knjigu o uljima koju je dužan voditi brod unutarnje plovidbe koji prevozi ulja i brod unutarnje plovidbe koji koristi tekuće ulje.
- (2) Brodski dnevnik, zdravstveni dnevnik i knjigu o uljima iz stavka 1 ovoga članka izdaje i ovjerava Kapetanija Distrikta.

Članak 51
(Popis posade)

- (1) Brod unutarnje plovidbe s posadom ima popis posade.
- (2) Popis posade sadrži podatke o osobama ukranim na brod kao članovima posade, o njihovoj stručnoj osposobljenosti i poslovima koje obavljaju, podatke o luci, odnosno pristaništu dolaska i odlaska broda iz luke, odnosno pristaništa u međunarodnom prometu i o ukranim članovima obitelji člana posade ukranog na brod.
- (3) Popis posade izdaje Kapetanija Distrikta.

Članak 52
(Isprava o deratizaciji)

- (1) Brod koji obavlja međunarodna putovanja dužan je posjedovati ispravu o izvršenoj deratizaciji ili potvrdu o oslobađanju od deratizacije.
- (2) Ispravom o oslobađanju od deratizacije dokazuje se da brod za određeno vrijeme, koje je utvrđeno u ispravi, oslobađa od vršenja deratizacije.
- (3) Isprave iz stavka 1 ovog članka izdaje Kapetanija Distrikta.

Članak 53
(Svjedodžba o sigurnosti radiouređaja)

- (1) Brod unutarnje plovidbe koji ima radiouređaj, ima svjedodžbu o sigurnosti radiouređaja.
- (2) Brod i čamac koji su po propisima o radioprometu dužni imati radiouređaj, dužni su voditi radiodnevnik.
- (3) Isprave iz stavaka 1 i 2 ovoga članka izdaje Kapetanija Distrikta.

PETI DIO - ČAMAC

Članak 54 (Čamci unutarnje plovidbe)

Čamci unutarnje plovidbe mogu biti:

- a) za gospodarske svrhe, kao što je prijevoz putnika i stvari, ribolov, vađenje pijeska, šljunka i kamena, za potrebe poljodjelaca i slično;
- b) za negospodarske svrhe, kao na primjer: za razonodu, šport, rekreaciju i slično;
- c) za javne potrebe (čamci inspekcije, čamci policije, organizacije za održavanje i obilježavanje objekata sigurnosti plovidbe, vatrogasni čamci, čamci za carinski i drugi nadzor).

Članak 55 (Strani čamac)

(1) Strani čamac je plovni objekt koji se smatra čamcem sukladno s propisima države u kojoj je upisan, odnosno evidentiran.

(2) Strani čamac koji nije upisan ili evidentiran u smislu stavka 1 ovoga članka, smatra se čamcem sukladno s propisima države čiji je državljanin vlasnik čamca.

Članak 56 (Sposobnost za plovidbu)

(1) Čamac je sposoban za plovidbu i određenu namjenu ako je utvrđena njegova sposobnost za plovidbu u pogledu njegove konstrukcije, plovnih svojstava, pogonskih i drugih uređaja i opreme, ako je upisan u upisnik čamaca i ako čamcem upravlja osoba koja je stručno osposobljena za upravljanje čamcem.

(2) Strane isprave i sposobnosti čamaca za plovidbu, isprave o baždarenju i isprave o stručnoj osposobljenosti osoba za upravljanje čamcem priznaju se po osnovi uzajamnosti.

(3) Ako čamac, koji nije upisan na području Bosne i Hercegovine pripada stranom državljaninu koji nema boravište u Bosni i Hercegovini, a čamac nema isprave o sposobnosti za plovidbu, Kapetanija Distrikta je dužna zabraniti plovidbu čamcu dok se pregledom čamca ne utvrdi njegova sposobnost za plovidbu.

(4) Odredba stavka 3 ovoga članka primjenjuje se i na čamac čije karakteristike ne odgovaraju ispravi za plovidbu.

(5) Nakon pregleda čamca, prema odredbi stavka 3 ovoga članka, čamcu se izdaje isprava o sposobnosti za plovidbu.

(6) Sposobnost čamca za plovidbu utvrđuje pregledom Kapetanija Distrikta ili ovlaštena pravna osoba izabrana sukladno zakonu.

(7) Pregled čamca može biti osnovni, redoviti i izvanredni.

(8) Osnovnim pregledom provjeravaju se konstrukcija, plovna svojstva, pogonski uređaji i oprema čamca, koji ima ispravu o gradnji čamca, koju je izdao registar, odnosno čamci izgrađeni u stranoj zemlji ako imaju ispravu ovlaštene stručne pravne osobe te zemlje.

(9) Visinu naknade za pregled čamca utvrđuje Vlada na prijedlog voditelja Odjela.

Članak 57 (Baždarenje čamaca)

(1) Čamac se baždari prema tehničkim pravilima registra.

(2) Ako se popravkom ili prepravkom čamca mijenja njegova tonaža, čamac se obvezno ponovo baždari.

(3) Baždarenje čamca obavlja registar.

(4) Visinu naknade za baždarenje utvrđuje registar.

Članak 58 (Upisnik čamaca)

(1) Čamac se upisuje u upisnik čamaca, koji vodi Kapetanija Distrikta na čijem je području prebivalište vlasnika čamca.

(2) U upisnik čamaca ne može se upisati čamac koji je upisan, odnosno evidentiran u strani upisnik čamaca.

(3) Čamac upisan u upisnik obvezno ima oznaku, a može imati i ime.

(4) Poslije upisa čamca vlasniku se izdaje plovidbena dozvola s registarskim brojem za identifikaciju.

(5) Propise o načinu utvrđivanja sposobnosti čamca za plovidbu, upisu u upisnike i brisanju čamca iz upisnika donosi voditelj Odjela.

Članak 59 (Upravljanje čamcem)

(1) Čamcem može upravljati osoba koja je stručno osposobljena za upravljanje čamcem, što se dokazuje odgovarajućom ispravom.

(2) Propise o uvjetima koje je dužna ispunjavati osoba za upravljanje čamcem, programu i načinu stručnog osposobljavanja, kao i formularima, sadržaju i načinu izdavanja, donosi voditelj Odjela.

(3) Visinu naknade za polaganje stručnog ispita za stjecanje stručne osposobljenosti za upravljanje čamcem utvrđuje Vlada na prijedlog voditelja Odjela.

Članak 60 (Područje primjene)

Odredbe članaka od 55 do 59 ovoga zakona ne odnose se na:

- a) čamce koji pripadaju brodu ili drugom plovnom objektu,

- b) športske čamce bez vlastitog pogona, kao što su veslački čamac, kajak, kanu, jedrilica i slične plovne objekte;
- c) čamce koji nisu dulji od tri metra, izuzev na čamce specijalne konstrukcije i pogonskog uređaja koje mu omogućuju da klizi po vodi, kao što su gliser, vodena cespa – "ski jet" i slično, ako se njima ne obavlja gospodarska djelatnost, čamac od gume i gumiranog platna bez vlastitog pogona i daska za jedrenje.

ŠESTI DIO - JAHTA I SKELA

Članak 61 (Jahta)

- (1) Jahta je brod koji služi u negospodarske svrhe ako je dužina trupa do 15 metara i više, širine trupa od tri metra i više ili čija je najveća istisnina do 15 tona i više.
- (2) Jahta je čamac koji služi u negospodarske svrhe ako ne ispunjava uvjete o duljini, širini i istisnini za brod.
- (3) Strana jahta je brod za negospodarske svrhe, odnosno čamac za negospodarske svrhe, odnosno za javne potrebe, koji se smatra brodom, odnosno čamcem prema propisima države u kojoj je upisan, odnosno evidentiran, a ako nije upisan, odnosno evidentiran prema propisima države čiji je državljanin vlasnik jahte, odnosno čamca.
- (4) Jahta je sposobna za plovidbu i određenu namjenu ako je utvrđena njezina sposobnost za plovidbu u pogledu njezine konstrukcije, plovnih svojstava, pogonskih i drugih uređaja i opreme, ako je upisana u odgovarajući upisnik, odnosno evidenciju.
- (5) Strane isprave o sposobnosti jahte za plovidbu, isprave o baždarenju i isprave o stručnoj osposobljenosti osoba za upravljanje jahtom priznaju se po osnovi uzajamnosti.
- (6) Ako jahta koja nije upisana na području Bosne i Hercegovine pripada stranom državljaninu koji nema boravište u Bosni i Hercegovini, a jahta nema isprave o sposobnosti za plovidbu, Kapetanija Distrikta je dužna zabraniti plovidbu jahti dok se pregledom jahte ne utvrdi njezina sposobnost za plovidbu, odnosno dok osoba koja upravlja jahtom ne stekne sposobnost za upravljanje jahtom.
- (7) Visinu naknade za stjecanje stručne osposobljenosti osobe za upravljanje jahtom utvrđuje Vlada na prijedlog voditelja Odjela.
- (8) Nakon pregleda jahte, prema odredbi stavka 6 ovoga članka, za jahtu se izdaje isprava o sposobnosti za plovidbu.
- (9) Propise o jahtama donosi voditelj Odjela.

Članak 62 (Skela)

- (1) Skela je sposobna za plovidbu i određenu namjenu ako je utvrđena njezina sposobnost za plovidbu i prijevoz osoba i stvari u pogledu njezine konstrukcije, plovnih svojstava, pogonskih i drugih uređaja i opreme, ako je upisana u odgovarajući upisnik, odnosno evidenciju.

(2) Odredbe ovog zakona o utvrđivanju sposobnosti broda za plovidbu odnose se i na skelu koja ispunjava uvjete broda unutarnje plovidbe u pogledu duljine, širine i istisnine.

(3) Zabranjen je prijevoz skelom djece ispod sedam godina života bez pratnje odraslih osoba.

(4) Zabranjen je prijevoz skelom opasnih materija, izuzev manjih količina u propisanoj ambalaži za potrebe kućanstva.

(5) Na prijevoz opasnih materija skelom primjenjuju se na odgovarajući način propisi o prijevozu opasnih materija.

(6) Skele se upisuju u upisnik skela, odnosno u evidenciju skela u kapetaniji na čijem se području nalaze.

SEDMI DIO - PLUTAJUĆI OBJEKT

Članak 63 (Plutajući objekt)

(1) Plutajući objekt je sposoban za plutanje, odnosno uporabu na određenim dijelovima unutarnjih voda i za određenu namjenu:

- a) ako ispunjava uvjete propisane tehničkim pravilima registra, odnosno namjenu u pogledu smještaja osoba na plutajućem objektu i zaštite ljudskog života na unutarnjim vodama, zaštite na radu stručnih osoba i drugih osoba koje rade ili borave na plutajućem objektu, zaštite plutajućeg objekta, zaštite tereta – stvari na plutajućem objektu, zaštite okoliša;
- b) ako ima propisani broj stručno osposobljenih osoba;
- c) ako je smještaj i broj stručnih osoba i drugih osoba koje rade ili borave na plutajućem objektu sukladno s propisima o sigurnosti plovidbe, koji su navedeni u ispravama ili knjigama plutajućeg objekta, odobrenoj tehničkoj dokumentaciji plutajućeg objekta i drugim propisima kojima se uređuju uvjeti boravka osoba na plutajućem objektu;
- d) ako je teret, odnosno ako su stvari na plutajućem objektu ukrcane, složene i osigurane sukladno s propisima o sigurnosti plovidbe, koji su navedeni u ispravama i knjigama plutajućeg objekta i drugim propisima kojima se uređuju uvjeti smještaja ukrcanog, složenog i osiguranog tereta, odnosno stvari;
- e) ako je plutajući objekt na odgovarajućem mjestu sigurno privezan, usidren ili položen na dno unutarnjih voda.

(2) Na utvrđivanje sposobnosti za plutanje, odnosno uporabu na određenom dijelu unutarnjih voda, obalama i dnu tih voda i za određenu namjenu, baždarenje, tehnički nadzor i pregled plutajućeg objekta, na odgovarajući način se primjenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na brod.

Članak 64 (Odobrenje za postavljanje plutajućeg objekta)

(1) Vlasnik plutajućeg objekta dužan je imati odobrenje za postavljanje, odnosno premještanje plutajućeg objekta na unutarnjim vodama, obalama i dnu tih voda.

(2) Odobrenje za postavljanje, odnosno premještanje plutajućih objekata izdaje Kapetanija Distrikta sukladno ovom zakonu i propisima o kontroli prelaženja i sigurnosti državne granice, drugim zakonima i propisima.

- (3) Propise o ispravama i knjigama plutajućih objekata donosi voditelj Odjela.
- (4) Na isprave i knjige plutajućih objekata na odgovarajući način se primjenjuju odredbe ovoga zakona o brodskim ispravama i knjigama.
- (5) Plutajući objekti se upisuju u upisnik plutajućih objekata.
- (6) Upisnik plutajućih objekata vodi Kapetanija Distrikta.
- (7) Zahtjev za upis plutajućeg objekta podnosi se u roku od 15 dana od dana izvršenog osnovnog pregleda, odnosno izdavanja isprave o sposobnost plutajućeg objekta za plutanje.
- (8) Propise o plutajućim objektima donosi Vlada na prijedlog voditelja Odjela.

OSMI DIO - POSADA

I. GLAVA - ZAJEDNIČKE ODREDBE

Članak 65 (Posada broda)

- (1) Posadu broda čine osobe ukrcane za izvršenje poslova na brodu i upisane u popis posade.
- (2) Za vršenje poslova kojima se osigurava plovidba, brod je dužan imati odgovarajući broj članova posade s propisanom stručnom spremom i zvanjima u unutarnjoj plovidbi.
- (3) Propise o stručnoj spremi, sastavu i broju članova posada plovni objekata unutarnje plovidbe i način određivanja plutajućih postrojenja, koja imaju posadu, donosi voditelj Odjela.

Članak 66 (Član posade)

- (1) Član posade broda koji obavlja poslove kojima se osigurava plovidba, može biti osoba koja je stekla propisanu stručnu spremu i odgovarajuće zvanje i koja za obavljanje poslova tog zvanja na brodu ima odgovarajuću ovlast, kao i vježbanik za stjecanje zvanja.
- (2) Zvanje članova posade broda stječe se položenim odgovarajućim ispitom za određeno zvanje i opće ovlasti.
- (3) Pored opće ovlasti za obavljanje poslova odgovarajućeg zvanja, članovi posade mogu imati i posebne ovlasti.
- (4) Posebne ovlasti stječu se položenim odgovarajućim ispitom za stjecanje posebnih ovlasti.
- (5) Opća i posebna ovlast za obavljanje poslova na brodu može se dati samo osobi koja je tjelesno i duševno sposobna da obavlja posao na brodu, što se utvrđuje liječničkim pregledom i kontrolira periodičnim pregledom.

(6) Propise o stručnoj spremi, uvjetima za stjecanje zvanja, općim i posebnim ovlastima članova posade brodova unutarnje plovidbe, kao i najmanji broj stručno osposobljenih članova posade za sigurnu plovidbu, koji su dužni imati brodovi unutarnje plovidbe donosi voditelj Odjela.

Članak 67 (Zdravstvena sposobnost članova posade)

(1) Zdravstvena sposobnost članova posade utvrđuje se liječničkim pregledom prije ukrcavanja na brod i periodičnim liječničkim pregledima za vrijeme trajanja zaposlenja na brodu.

(2) Zdravstveni pregled obavlja se i u slučaju kada član posade mijenja vrstu posla poslije nesretnog slučaja, druge nezgode člana posade poslije brodoloma ili druge nezgode broda, na zahtjev zapovjednika broda, kapetanije i na temelju osobnog zahtjeva.

(3) Osobe koje se prijavljuju za rad na brodu, odnosno članovi posade koji rade na radnim mjestima za koja se zahtijevaju posebni zdravstveni uvjeti i tjelesne i duševne sposobnosti, obvezne su se podvrgnuti i odgovarajućim specijalističkim zdravstvenim pregledima.

(4) Vlasnik broda, odnosno brodar obvezan je omogućiti obavljanje zdravstvenih pregleda članova posade i o tim pregledima voditi propisanu evidenciju.

(5) Troškove zdravstvenih pregleda, odnosno specijalističkih zdravstvenih pregleda, kao i imunizacije članova posade, snosi vlasnik broda, odnosno brodar.

(6) Članu posade, koji je privremeno nesposoban za rad, pod utjecajem opojnih droga ili alkohola ili je u takvom tjelesnom ili duševnom stanju da je nesposoban za sigurno vršenje poslova i dužnosti na brodu, zabranjuje se vršenje poslova i dužnosti na brodu.

(7) Pravilnik o zdravstvenoj sposobnosti članova posade unutarnje plovidbe donosi voditelj Odjela za zdravstvo i ostale usluge.

Članak 68 (Dužnost članova posade)

(1) Član posade dužan je vršiti poslove na brodu sukladno s pravilima navigacije, na način koji omogućuje sigurnost prometa, koji ne oštećuje brod ili teret na njemu i ne ugrožava sigurnost putnika na brodu ili ostalih članova posade i drugih osoba na brodu, kao i životni okoliš od onečišćenja opasnim i štetnim materijama od broda.

(2) Sastav brodske straže obvezan je da u svako vrijeme odgovara posebnim okolnostima, kao što su vrijeme, vidljivost, vodostaj, gustoća prometa i slično, u kojima se vrši straža.

(3) Član posade za vrijeme vršenja straže ne smije napustiti mjesto i prostoriju u kojoj se vrši straža bez odobrenja dežurnog časnika.

(4) Časnici straže za vrijeme trajanja straže ne smiju napuštati svoje mjesto na straži.

(5) Na brodu usidrenom na plovnom putu organizira se neprekidno obavljanje straže.

(6) Na brodu usidrenom izvan plovnog puta ili vezanom za obalu nije obvezno organiziranje obavljanja straže, izuzev ako to zahtijevaju posebne okolnosti ili po nalogu Kapetanije.

Članak 69 **(Brodarska knjižica)**

- (1) Član posade na brodu može biti samo osoba koja ima brodarsku knjižicu.
- (2) Brodarska knjižica je isprava, kojom se dokazuje identitet, zvanje i stručna osposobljenost člana posade, zdravstveno stanje, svojstvo člana posade i trajanje zaposlenja na brodu.

Članak 70 **(Povratno putovanje)**

- (1) Ako član posade za vrijeme trajanja, odnosno poslije prestanka zaposlenja bude iskrcan s broda, izvan njegove luke, odnosno pristaništa ukrcavanja, brodar je obavezan osigurati povratak u luku, odnosno pristanište ukrcavanja.
- (2) Ako brodar ne postupi u smislu stavka 1 ovoga članka kada je brod u inozemstvu, povratno putovanje u luku, odnosno pristanište ukrcavanja osigurava ovlašteni predstavnik Bosne i Hercegovine.
- (3) Odredbe stavaka 1 i 2 ovoga članka odnose se i na članove obitelji iskrcanog člana posade, koji su s njim bili ukrcani na brodu.
- (4) Troškove povratnog putovanja iz stavaka 1 i 2 ovoga članka, članu posade snosi brodar broda.
- (5) Brodar ima pravo regresa sredstava utrošenih za plaćanje troškova povratnog putovanja od člana posade broda, koji se bez odobrenja iskrcao s broda i time svojom voljom prekinuo zaposlenje ili koji se iskrcao s broda zbog ozljede ili oboljenja koje je sebi prouzročio namjerno ili grubom nepozornošću.
- (6) Troškovi povratnog putovanja člana posade broda obuhvaćaju troškove za smještaj, prehranu i prijevoz člana posade od trenutka njegovog iskrcavanja s broda do trenutka njegovog povratka u luku, odnosno pristanište ukrcavanja, odnosno u mjesto njegovog prebivališta ili boravišta.
- (7) Odredba stavka 6 ovoga članka odnosi se i na članove obitelji iskrcanog člana posade broda.
- (8) Povratno putovanje smatra se osiguranim ako je članu posade broda osiguran posao na brodu, koji plovi u luku, odnosno pristanište u kome je sjedište brodara.
- (9) U slučaju iz stavka 8 ovoga članka, članu posade pripada naknada za posao, koji je obavljen na brodu.
- (10) Odredbe ovoga članka odnose se i na strance, koji su članovi posade broda unutarnje plovidbe po osnovi uzajamnosti.

Članak 71 **(Obveza obavješćivanja)**

- (1) Član posade dužan je odmah obavijestiti zapovjednika, odnosno dežurnog časnika:
  - a) o svakom izvanrednom događaju, koji bi mogao ugroziti sigurnost broda, putnika, drugih osoba ili tereta na brodu, kao i onečistiti životni okoliš opasnim i štetnim materijama od broda;
  - b) kada na plovnom putu uoči da pojedina svjetla ne rade, odnosno oznake, plutače ili drugi uređaji nisu na svom mjestu.

(2) O okolnostima iz stavka 1 točka b ovoga članka zapovjednik broda obavezan je bez odlaganja obavijestiti mjerodavnu kapetaniju.

(3) U slučaju opasnosti, brodoloma ili druge havarije, članovi posade broda dužni su poduzeti potrebne mjere za spašavanje, broda, putnika, drugih osoba i tereta na brodu, kao i zaštitu životnog okoliša dok zapovjednik broda ne naredi da se brod napusti.

Članak 72 (Nadoknada štete)

(1) Brodar je obavezan članu posade i članovima njegove obitelji koji su ukrcani s njim na brodu, nadoknaditi štetu prouzročenu na stvarima namijenjenim za njihovu osobnu uporabu, a koje su im uništene ili oštećene prilikom brodoloma ili druge havarije.

(2) Članu posade, koji je zaposlen kod brodara, u slučaju havarije postoji obveza isplate naknade za svaki dan trajanja nezaposlenosti sukladno s ugovorom o radu.

(3) Za povratno putovanje člana posade broda koji je pretrpio havariju, primjenjuje se odredba članka 70 ovoga zakona.

Članak 73 (Odgovornost brodara)

(1) Za štetu nastalu uslijed tjelesne ozljede ili smrti člana posade broda, odgovara brodar ako je tjelesna ozljeda ili smrt nastala njegovom krivnjom ili krivnjom osobe za koju brodar odgovara.

(2) Krivnja brodara se pretpostavlja, dok se suprotno ne dokaže, ako je smrt ili tjelesna ozljeda člana posade nastupila posredno ili neposredno kao posljedica brodoloma, sudara, nasukanja, eksplozije, požara ili mana broda.

II. GLAVA - ZAPOVJEDNIK BRODA

Članak 74 (Zapovjednik broda)

(1) Posadom i svim drugim osobama na brodu zapovijeda zapovjednik broda.

(2) Zapovjednik tuzemnog broda je državljanin Bosne i Hercegovine.

(3) Zapovjednika broda imenuje i razrješava s dužnosti brodar.

(4) U slučaju smrti, spriječenosti ili nenazočnosti, zapovjednika broda zamjenjuje sa svim njegovim ovlastima, najstariji časnik palube, koji je državljanin Bosne i Hercegovine.

(5) Odredba stavka 2 ovoga članka ne odnosi se na jahtu stranog vlasnika upisanu u odgovarajući upisnik Bosne i Hercegovine.

(6) Zapovjednik broda odgovoran je za sigurnost broda i red na brodu, obavlja javne ovlasti na brodu i zastupa broдача u granicama određenim ovim zakonom i drugim propisima.

(7) Ako je zapovjednik strane jahte upisane u odgovarajući upisnik Bosne i Hercegovine, strana fizička osoba ili osoba bez državljanstva, javne ovlasti obnaša najstariji časnik palube ako je državljanin Bosne i Hercegovine ili ima boravište na području Bosne i Hercegovine.

(8) Ako brod unutarnje plovidbe s vlastitim pogonom tegli ili potiskuje druge brodove, zapovjednik toga broda je rukovoditelj cijelog tegljenog ili potiskivanog sastava.

(9) Zapovjednik broda je obvezan da se brine o opskrbljivanju broda, o vođenju brodske dokumentacije i ispravnosti trupa, strojeva, uređaja i opreme broda, sigurnosti brodskih uređaja za ukrcavanje i iskrcavanje putnika, opasnog i ostalog tereta, o pravilnom ukrcavanju, slaganju, prijevozu i iskrcavanju tereta, o pravilnom ukrcavanju, smještaju i iskrcavanju putnika i o izvršavanju svih ostalih zadataka u svezi s plovidbom.

(10) Zapovjednik broda obvezan je u propisanim rokovima vršiti vježbe čamcima i ostalim sredstvima za spašavanje, kao i uređajima za otkrivanje, sprečavanje i gašenje požara.

(11) Zapovjednik broda dužan je za vrijeme plovidbe biti na brodu.

(12) Zapovjednik broda dužan je prije polaska na put provjeriti ispravnost broda, koji mu omogućava da izvrši određeno putovanje i osigurati da se sve propisane isprave i knjige, kao i članovi posade nalaze na brodu, a pri prijevozu putnika utvrditi da li su poduzete sve mjere za sigurnost putnika.

(13) Zapovjednik broda unutarnje plovidbe vlastitim pogonom je dužan, prije polaska na put brodovima u tegljenom, odnosno potiskivanom sastavu, provjeriti ispravnost i sposobnost svih brodova za izvršenje određenog putovanja.

(14) Zapovjednik broda, odnosno časnik palube u smjeni koji upravlja vođenjem broda, obvezan je poduzeti sve mjere za sigurnost broda i plovidbe.

(15) Zapovjednik broda i osoba koja ga u smjeni zamjenjuje odgovorni su, svaki za vrijeme svoje smjene, za sigurnost broda i plovidbe.

(16) Zapovjednik broda obvezan je osobno rukovoditi brodom kad god to zahtijeva sigurnost broda, a osobito kad brod uplovljava ili isplovljava iz luke, odnosno pristaništa, kanala, kao i za vrijeme slabe vidljivosti ili kad to zahtijeva sigurnost broda.

(17) Nazočnost pilota na brodu unutarnje plovidbe kada tegli, odnosno potiskuje drugi brod ne oslobađa zapovjednika broda od odgovornosti za upravljanje brodom.

(18) Zapovjednik broda ne može primiti za člana posade broda osobu koja nema brodarsku knjižicu.

(19) Zapovjednik broda ne može primiti za člana posade broda osobu koja nije državljanin Bosne i Hercegovine, izuzev u propisanim slučajevima.

Članak 75 **(Spašavanje broda, putnika, stvari i izvanredni događaji)**

(1) Ako su u slučaju opasnosti za brod sve mjere poduzete za spašavanje broda ostale bez uspjeha tako da je propast broda neizbježna, zapovjednik broda je obavezan prije svega poduzeti mjere potrebne za spašavanje putnika i drugih osoba na brodu, ukloniti brod prije potonuća s plovnog puta, ako je to moguće, i narediti da se brod napusti.

(2) U slučaju stavka 1 ovoga članka zapovjednik broda je obavezan poduzeti sve mjere za spašavanje brodskog dnevnika, a ako okolnosti slučaja dopuštaju i mjere za spašavanje drugih brodskih isprava i knjiga, zemljovida tog putovanja, kao i gotovog novca brodske blagajne.

(3) Zapovjednik broda smije napustiti brod tek pošto je, u granicama stvarnih mogućnosti, poduzeo sve mjere sukladno ovom članku.

(4) Ako na brodu nastupi događaj koji ugrožava sigurnost broda ili plovidbe, ili nastupi izvanredni događaj brodu, putnicima, drugim osobama ili stvarima na brodu ili se primijeti onečišćenje opasnim i štetnim materijama na plovnom putu, zapovjednik broda dužan je odmah opis tog događaja unijeti u brodski dnevnik, a najkasnije za 24 sata podnijeti izvješće kapetaniji sa izvatkom iz brodskog dnevnika.

(5) Ako je događaj iz stavka 4 ovoga članka nastupio za vrijeme plovidbe, zapovjednik broda je obavezan izvješće o događaju zajedno sa izvatkom brodskog dnevnika podnijeti u roku od 24 sata kapetaniji u luci, odnosno pristaništu u koje brod najprije uplovi, odnosno ovlaštenom predstavniku Bosne i Hercegovine ako se brod nalazi u inozemstvu.

(6) Zapovjednik broda obavezan je unijeti u brodski dnevnik rođenje i smrt osoba na brodu, naznačujući mjesto ili poziciju broda u vrijeme rođenja, odnosno smrti, kao i primiti izjavu posljednje volje i tu izjavu unijeti u brodski dnevnik navodeći vrijeme kada je posljednju izjavu volje primio.

(7) Zapovjednik broda obavezan je o činjenici rođenja i smrti i o primanju izjave posljednje volje sastaviti zapisnik na propisan način i dostaviti ga kapetaniji u luci, odnosno pristaništu u koje stigne, a u inozemstvu najbližem ovlaštenom predstavniku Bosne i Hercegovine.

Članak 76 **(Zapovijedanje)**

(1) Zapovjednik broda ovlašten je i dužan da svim osobama na brodu izdaje naredbe, kojima se osigurava brod i plovidba, održavanje reda na brodu, kao i da nadzire izvršenje izdanih naredbi.

(2) Zapovjednik broda je ovlašten za vrijeme plovidbe ograničiti slobodu kretanja na brodu svakoj osobi koja teži da ugrozi sigurnost broda, članova posade, putnika i drugih osoba, stvari na brodu i životnog okoliša onečišćivanjem opasnim i štetnim materijama.

(3) Sloboda kretanja može se ograničiti samo ako je to nužno radi sigurnosti putnika i drugih osoba i stvari na brodu ili radi zaštite broda, ili zaštite životnog okoliša.

(4) Za stranog državljanina ograničenje slobode kretanja može trajati najdulje do dolaska broda u prvu luku, odnosno pristanište u koje brod uplovi, a za državljanina Bosne i Hercegovine najdulje do dolaska broda u prvu luku, odnosno pristanište Bosne i Hercegovine.

(5) Zapovjednik broda je ovlašten da člana posade broda koji narušava sigurnost plovidbe udalji s radnog mjesta, a po potrebi da ga iskrca s broda i vrati u luku, odnosno pristanište ukrcavanja, odnosno u luku ili pristanište u kome je sjedište broдача.

(6) Ovlaсти zapovjednika odnose se i na brod u teglju ili potiskivanju, a mjere se unose u brodski dnevnik s obrazloženjem.

Članak 77 **(Ovlaсти zapovjednika u slučaju kaznenog djela)**

(1) Zapovjednik broda je ovlašten, ako za vrijeme putovanja član posade broda, putnik ili druga osoba na brodu izvrši kazneno djelo, poduzeti prema okolnostima potrebne mjere da se spriječi ili ublaži nastupanje štetnih posljedica tog djela i mjere za osiguranje i pokretanje postupka radi utvrđivanja odgovornosti izvršitelja.

(2) Ako postoji opasnost da izvršitelj djela iz stavka 1 ovoga članka pobjegne ili djelo ponovi, zapovjednik broda je ovlašten da ograniči slobodu kretanja na brodu izvršitelju kaznenog djela, da ga liši slobode, da se ispitivanjem izvršitelja, svjedoka, očevidaca i oštećenih utvrde sve okolnosti pod kojima je djelo izvršeno i posljedice koje su nastupile, da se o svakom saslušanju sastavi zapisnik, da se kao dokazi uzmu na čuvanje predmeti na kojima ili pomoću kojih je kazneno djelo izvršeno, odnosno na kojima su tragovi izvršenog djela vidljivi, kao i da se poduzmu druge mjere radi utvrđivanja okolnosti pod kojima je kazneno djelo izvršeno.

(3) Zapovjednik broda iz stavka 1 ovoga članka je ovlašten, ako se brod nalazi u inozemstvu, da o izvršenom kaznenom djelu podnese izvješće ovlaštenom predstavniku Bosne i Hercegovine i da sa izvršiteljem kaznenog djela postupi prema uputama tog predstavnika.

(4) Po uplovljavanju u prvu luku, odnosno pristanište Bosne i Hercegovine u koje brod najprije uplovi, zapovjednik broda je dužan izvršitelja kaznenog djela predati mjerodavnom organu u toj luci, odnosno pristaništu s pismenim izvješćem o izvršenom kaznenom djelu, zapisnicima i predmetima iz stavka 2 ovoga članka.

(5) Poduzete mjere unose se u brodski dnevnik s obrazloženjem.

Članak 78 **(Samovoljno napuštanje broda)**

(1) Smatra se da je član posade samovoljno napustio brod:

- a) ako se nije vratio na brod do odlaska broda iz luke, odnosno pristaništa;
- b) ako je bio spriječen da se vrati na brod do odlaska broda iz luke, odnosno pristaništa, i
- c) ako se u roku od tri dana, od dana odlaska broda iz luke, odnosno pristaništa, nije prijavio organu iz stavka 2 ovoga članka.

(2) Zapovjednik broda je obvezan, ako bilo koji član posade broda samovoljno napusti brod, prijaviti napuštanje broda Kapetaniji, a u inozemstvu ovlaštenom predstavniku Bosne i Hercegovine.

(3) Zapovjednik broda je dužan zapisnički utvrditi koje su stvari i isprave člana posade koji je samovoljno napustio brod ostale na brodu.

(4) Zapisnik se sastavlja u nazočnosti dvojice svjedoka, a potpisuju ga zapovjednik broda i svjedoci.

(5) Zapovjednik broda je dužan u brodski dnevnik unijeti bilješke o samovoljnom napuštanju broda i stvarima člana posade, koje su ostale na brodu i njihovoj predaji mjerodavnom organu.

(6) Mjerodavni organ u luci, odnosno pristaništu, koji primi stvari iz stavka 4 ovoga članka, predaje stvari njegovoj užoj obitelji ili roditeljima, ili osobi koju odredi mjerodavni organ skrbništva, ukoliko nema njegove uže obitelji ili roditelja.

DEVETI DIO - KAPETANIJE I NADZOR

I. GLAVA - KAPETANIJA DISTRIKTA

Članak 79 (Kapetanija Distrikta)

(1) Kapetanija Distrikta je organizacijska jedinica Odjela za javne poslove Vlade za obavljanje poslova određenih ovim zakonom, drugim zakonima i propisima Distrikta (u daljnjem tekstu: Kapetanija Distrikta).

(2) Propise o Kapetaniji Distrikta, o usustavljanju radnih mjesta, ovlastima i legitimacijskim ispravama osoba u Kapetaniji, vozilima, plovnim i plutajućim objektima i oznakama na plovnim i plutajućim objektima Kapetanije donosi Vlada na prijedlog voditelja Odjela.

(3) Kapetanija Distrikta ima svoj pečat čiji sadržaj se regulira posebnim propisom.

Članak 80 (Poslovi Kapetanije)

(1) Kapetanija Distrikta obavlja administrativno-upravne, stručne, tehničke i druge poslove na plovnim putovima koji se odnose na:

- a) vođenje upisa i brisanja plovnih i plutajućih objekata;
- b) izdavanje brodskih isprava i knjiga;
- c) utvrđivanje sposobnosti za plovidbu određenih plovnih i plutajućih objekata;
- d) utvrđivanje stručne osposobljenosti za upravljanje određenim plovnim i plutajućim objektima;
- e) održavanja reda u luci, odnosno pristaništu, zimovniku, zimskom skloništu, pristanu, tovarištu, marini, skelskom prijelazu, kupalištu i ostalim dijelovima voda i obala unutarnjih plovnih putova;
- f) hidrološko osiguranje plovidbe na unutarnjim vodama;
- g) traganje i spašavanje osoba i stvari na unutarnjim vodama;
- h) druge poslove, koje su im ovim zakonom i drugim propisima stavljene u mjerodavnost.

(2) Kapetanija Distrikta je ovlaštena izdavati dopunski akt o uređenju plovidbe, tzv. priopćenje brodarstvu, kojim se na najneposredniji način, po ukazanoj potrebi i na određenim dijelovima unutarnjih plovnih putova, privremeno uređuje plovidba, sukladno s odredbama ovoga zakona.

II. GLAVA - INSPEKCIJSKI NADZOR

Članak 81 (Inspekcijski nadzor)

(1) Inspekcijski nadzor nad provođenjem odredbi ovoga zakona obavlja prometna inspekcija (u daljnjem tekstu: inspekcija).

(2) U vršenju nadzora, inspekcija izdaje naredbe i izriče zabrane pismenim rješenjem.

Članak 82 (Inspekcijski poslovi)

Inspekcijski poslovi koji se odnose na obavljanje nadzora nad provođenjem odredbi ovoga zakona, obuhvaćaju nadzor nad:

- a) tuzemnim plovnim i plutajućim objektima u svezi s njihovom sposobnošću za plovidbu, odnosno za plutanje;
- b) stranim brodovima u lukama, odnosno pristaništima u svezi sa zaštitom osoba na brodu i zaštitom životnog okoliša;
- c) obavljanjem plovidbe plovnih objekata i postavljanja i premještanja plutajućih objekata;
- d) ispravnim funkcioniranjem objekata sigurnosti plovidbe;
- e) unutarnjim vodama sa svrhom sprječavanja onečišćenja unutarnjih voda opasnim i drugim štetnim materijama s plovnih i plutajućih objekata;
- f) provođenjem propisanog režima luka, odnosno pristaništa otvorenih za međunarodni promet, stanjem zimovnika otvorenih za zimovanje stranih brodova;
- g) održavanjem i obilježavanjem plovnih putova i stanjem objekata sigurnosti plovidbe;
- h) vršenjem radioslužbe namijenjene za sigurnost plovidbe na unutarnjim plovnim putovima;
- i) prijevozom putnika i stvari, tegljenjem, odnosno potiskivanjem i drugim plovidbenim poslovima u svezi sa zaštitom ljudskih života i imovine;
- j) zaštitom unutarnjih plovnih putova od onečišćenja opasnim i drugim materijama sa plovnih i plutajućih objekata;
- k) uvjetima života i rada posade na plovnim i plutajućim objektima;
- l) i ostale poslove, koji se odnose na obavljanje nadzora sukladno ovom zakonu i drugim propisima.

Članak 83 (Nadzor nad brodom)

(1) Nadzorom nad brodom provjerava se ima li brod važeću brodsku svjedodžbu, važeće uvjerenje o baždarenju, dozvolu za obavljanje prijevoza, dozvolu za vađenje potonule stvari.

(2) Ako strani brod ima važeće isprave iz stavka 1 ovoga članka nadzor se ograničava na provjeru: odgovara li položaj teretne linije, odnosno slobodnog boka podacima iz tih isprava; je li brod ukrcan sukladno dobivenom teretnom linijom, odnosno slobodnog boka; je li teret pravilno raspoređen prema uvjetima navedenim u tim ispravama; ima li strani brod, koji vrši ukrcavanje i iskrcavanje tereta, važeću ispravu kojom se iskazuje ispravnost brodskih uređaja za ukrcavanje ili iskrcavanje tereta i je li stanje tih uređaja sukladno s podacima iz te isprave.

(3) Ako se utvrdi da strani brod nema važeće isprave, da položaj teretne linije, odnosno slobodnog boka ne odgovara podacima iz tih isprava, da brod nije ukrcan sukladno s teretnom linijom, odnosno linijom slobodnog boka, da teret nije pravilno raspoređen, zabranjuje se brodu da isplovi iz luke, odnosno pristaništa sve dok ne bude mogao nastaviti plovidbu bez opasnosti za ljudske živote na brodu.

(4) Ako se utvrdi da strani brod zbog nedostataka onečišćuje životni okoliš uljem, opasnim ili drugim štetnim materijama, zabranjuje se brodu da isplovi iz luke, odnosno pristaništa sve dok se ti nedostaci na njemu ne otklone.

(5) Ako se utvrdi da strani brod nema važeću ispravu kojom se dokazuje ispravnost broskog uređaja za ukrcavanje i iskrcavanje stvari ili ako se utvrdi da stanje tih uređaja nije sukladno s podacima iz te isprave, zabranjuje se ukrcavanje, odnosno iskrcavanje stvari uređajima broda.

(6) Ako se u obavljanju inspekcijskog nadzora iz opravdanih razloga posumnja da stanje stranog broda bitno ne odgovara podacima iz brodskih isprava ili da je strani brod ukrcao veći broj putnika od dopuštenog ili da nema najmanji broj stručno osposobljenih članova posade ili da je očito brod u takvom stanju, odnosno s takvim brojem putnika, odnosno takvim stanjem posade da ne bi bio sposoban nastaviti plovidbu bez opasnosti za ljudske živote na brodu, zabranjuje se isplavlivanje iz luke.

Članak 84

(Inspekcijski nadzor nad sposobnošću broda za plovidbu)

(1) U obavljanju inspekcijskog nadzora nad sposobnošću broda za plovidbu provjerava se ima li brod važeće brodske isprave i knjige, da li su na brodu od dana izdavanja, odnosno potvrđivanja brodskih isprava nastale takve bitne promjene zbog kojih je očito da brod u takvom stanju nije sposoban ploviti bez opasnosti za osobe i stvari na njemu i opasnosti za životni okoliš, ispunjava li brod uvjete iz članka 88 ovoga zakona, je li na bokovima broda ucrtana propisana oznaka teretne linije, odnosno linije slobodnog boka, je li posada uvježbana u rukovanju čamcima i ostalim sredstvima za spašavanje, odnosno uređajima za otkrivanje, sprječavanje i gašenje požara i provjerava se ima li brod važeći registar teretnog uređaja i odgovara li stanje uređaja za iskrcavanje i ukrcavanje podacima iz registra uređaja.

(2) Ako se u obavljanju inspekcijskog nadzora utvrde nedostatci broda u pogledu njegove sposobnosti za plovidbu, naređuje se zapovjedniku broda da u određenom roku otkloni utvrđene nedostatke.

(3) Ako se utvrđeni nedostatci ne otklone u određenom roku ili ako su utvrđeni nedostatci takve naravi da ugrožavaju sigurnost broda, osoba i stvari na njemu i životnog okoliša, zabranjuje se brodu daljnja plovidba sve dok se navedeni nedostatci ne otklone i oduzima mu se isprava o sposobnosti za plovidbu.

(4) Ako se u obavljanju inspekcijskog nadzora utvrdi da brod nema važeći registar teretnog uređaja ili ako stanje tih uređaja nije sukladno s registrom teretnog uređaja, zabranjuje se obavljanje ukrcavanja, odnosno iskrcavanja ili prekrćavanja stvari vlastitim uređajima za obavljanje tih radnji.

Članak 85

(Inspekcijski nadzor luke, odnosno pristaništa)

(1) Ako se u obavljanju inspekcijskog nadzora utvrdi da luke, odnosno pristaništa otvorena za međunarodni promet ne odgovaraju propisanim uvjetima, ili da je stanje luka, odnosno pristaništa i zimovnika takvo da predstavlja opasnost za sigurnost plovnih objekata, naređuje se pravnoj osobi ili ovlaštenom tijelu koje iskorištava luku, odnosno pristanište i zimovnik da u svrhu otklanjanja utvrđenih nedostataka u određenom roku poduzme odgovarajuće mjere ili obavi potrebne radove.

(2) Ako odgovarajuće mjere ili potrebni radovi ne budu izvršeni u određenom roku, inspekcija zabranjuje pristajanje plovnih objekata uz dio operativne ili druge obale za koji je utvrđen nedostatak dok ne bude omogućeno sigurno pristajanje plovnih objekata, zabranjuje uporabu operativne ili druge obale ili njezinog dijela, kao i sidrišta i zimovnika, koji neposredno ugrožavaju sigurnost plovnih objekata, osoba i stvari kod ukrcavanja, odnosno iskrcavanja i prekrćavanja ili ako prijete opasnost da se zbog neispravnog uređaja onečisti životni okoliš, zabranjuje promet u luci, odnosno pristaništu, sidrištu, zimovniku sve dok je sigurnost plovidbe neposredno ugrožena zbog neodržavanja ovih objekata u ispravnom stanju.

(3) Ako se u obavljanju inspekcijskog nadzora utvrdi da je stanje plovnog puta ili objekta sigurnosti za poboljšanje uvjeta plovidbe na plovnom putu takvo da ugrožava sigurnost plovidbe, naređuje se pravnoj osobi ili drugom tijelu koje održava ili obilježava plovne putove, da ukloni smetnje na plovnom putu i objektima sigurnosti za poboljšanje uvjeta plovidbe, da plovni put i sve objekte dovede u stanje za sigurnu plovidbu i privremeno zabrani plovidbu ako na plovnom putu nisu poduzete mjere za sigurnu plovidbu.

(4) Ako se u obavljanju inspekcijskog nadzora utvrdi da plovni put nije obilježen, da objekti za obilježavanje i signalizaciju ne rade ispravno, odnosno da radiopostaje ne rade sukladno s propisima o radioprometu, nalaže se izabranoj pravnoj osobi ovlaštenoj za obavljanje poslova održavanja i obilježavanja objekata sigurnosti plovidbe, da plovni put obilježi, da objekte za obilježavanje i signalizaciju dovede u ispravno stanje i da osigura pravilan rad radiopostaja i da po potrebi privremeno zabrani plovidbu do otklanjanja smetnji za plovidbu.

(5) Ako inspekcija utvrdi da se izgradnja, odnosno održavanje hidrograđevinskih objekata, kao i ostalih radova na unutarnjim plovnim putovima i obalama tih putova obavlja na način kojim se ugrožava sigurnost plovidbe, naređuje izvođaču radova privremenu zabranu daljnjih radova, a po potrebi uklanjanje materijala koji ugrožava sigurnost plovidbe.

(6) Ako inspekcija utvrdi da član posade nema ovlast za obavljanje određenih poslova ili nema važeću ispravu o ukrcavanju, naložit će da u određenom roku otkloni utvrđeni nedostatak, a ako član posade ne otkloni utvrđeni nedostatak, inspekcija nalaže zapovjedniku broda da iskrca tog člana posade.

(7) Ako inspekcija utvrdi da je član posade ili osoba koja upravlja čamcem u tolikoj mjeri umorna, bolesna ili pod djelovanjem droga, odnosno psihoaktivnih ili psihotropnih supstanci ili u takvom duševnom, odnosno tjelesnom stanju da je nesposobna za obavljanje poslova u svezi sa sigurnošću plovidbe nalaže zapovjedniku da je smjeni s dužnosti, odnosno spriječi da upravlja čamcem.

(8) Ako inspekcija utvrdi da brod nema dozvolu za obavljanje prijevoza putnika i stvari, tegljenja, odnosno potiskivanja ili drugih plovidbenih poslova, odnosno da je brod ukrcao veći broj osoba ili veću količinu stvari nego što je dopušteno, ili je teret smješten tako da ugrožava sigurnost broda ili osoba na brodu, naložit će da se iskrcaju prekobrojne osobe, odnosno da se iskrca količina tereta iznad dopuštene granice, odnosno da se teret smjesti na propisan način.

(9) Ako zapovjednik broda nema dozvolu ili ne izvrši naredbu iz stavka 8 ovoga članka inspekcija zabranjuje brodu isplavljenje, odnosno zabranjuje njegovu plovidbu.

Članak 86 **(Dužnosti inspekcije)**

(1) Ako inspekcija utvrdi da nije postupljeno sukladno ovom zakonu ili drugim propisom, dužna je naložiti otklanjanje utvrđenih nedostataka, odnosno nepravilnosti u zakonom propisanom roku, da podnese prijedlog za pokretanje kaznenog postupka i prekršajnog postupka, odnosno da poduzme i druge mjere i da izvrši i druge radnje sukladno ovom zakonu i drugim propisom.

(2) Inspekcija je dužna voditi evidenciju o izdanim rješenjima, poduzetim mjerama i prijedlozima za pokretanje postupaka.

(3) Inspekcija je dužna čuvati podatke za koje sazna vršenjem inspekcijskog nadzora ako su ti podatci službena ili poslovna tajna.

(4) Inspekcija je dužna, pri vršenju inspekcijskog nadzora, imati legitimacijsku ispravu.

(5) Inspekcija je dužna, pri vršenju inspeksijskog nadzora, nositi propisanu službenu odjeću.

DESETI DIO - PRIPADNOST, IDENTIFIKACIJA, UPIS I BRISANJE PLOVNIH I PLUTAJUĆIH OBJEKATA

I. GLAVA - PRIPADNOST I IDENTIFIKACIJA BRODA

Članak 87 (Pripadnost broda)

Pripadnost Bosni i Hercegovini brod stječe upisom u odgovarajući upisnik brodova, odnosno izdavanjem brodske svjedodžbe.

Članak 88 (Identifikacija broda)

- (1) Brod koji je upisan u upisnik brodova dužan je imati ime i ime luke, odnosno pristaništa upisa.
- (2) Brod iz stavka 1 ovoga članka dužan je nositi i druge oznake za identifikaciju određene tehničkim pravilima registra, odnosno sposobnosti za plutanje plutajućih objekata.
- (3) Dva broda ne mogu imati isto ime, odnosno oznaku za identifikaciju.
- (4) Ostali plovni, odnosno plutajući objekti dužni su imati oznaku određenu tehničkim pravilima registra, odnosno sposobnosti za plutanje plutajućih objekata.
- (5) Dva plovna, odnosno dva plutajuća objekta ne mogu imati istu oznaku za identifikaciju.
- (6) Sidro na brodovima unutarnje plovidbe dužno je imati oznaku pripadnosti brodu, odnosno brodaru unutarnje plovidbe.
- (7) Propise o određivanju imena i oznaka, vođenju evidencije o imenima i oznakama plovnih i određenih plutajućih objekata donosi voditelj Odjela.

II. GLAVA - UPIS I BRISANJE BRODOVA

Članak 89 (Upis broda)

- (1) U upisnik brodova upisuje se brod koji je u cjelini u vlasništvu fizičkih osoba koje su državljani Bosne i Hercegovine s prebivalištem u Bosni i Hercegovini, odnosno pravnih osoba sa sjedištem u Bosni i Hercegovini.
- (2) U upisnik brodova može biti upisan:
  - a) brod koji je u cjelini ili djelom u vlasništvu strane osobe ili državljanina Bosne i Hercegovine s prebivalištem u inozemstvu;

- b) brod koji je u cjelini ili djelom u vlasništvu strane osobe ili državljanina Bosne i Hercegovine s prebivalištem u inozemstvu, a brodar tog broda je pravna osoba sa sjedištem u Bosni i Hercegovini ili državljanin Bosne i Hercegovine s prebivalištem u Bosni i Hercegovini pod uvjetom da se sa zahtjevom broдача Bosne i Hercegovine za upis tog broda u upisnik brodova suglasi njegov vlasnik;
- c) jahta koja je u cjelini ili djelom u vlasništvu strane fizičke ili pravne osobe ili osobe bez državljanstva ili državljanina Bosne i Hercegovine koji nema prebivalište u Bosni i Hercegovini ako jahta pretežno boravi u unutarnjim vodama Bosne i Hercegovine.

(3) Vlasnik broda, odnosno vlasnik jahte koji nema prebivalište u Bosni i Hercegovini dužan je ovlastiti pravnu ili fizičku osobu s prebivalištem u Bosni i Hercegovini da ga u vrijeme izbjavanja zastupa pred mjerodavnim organima Bosne i Hercegovine.

Članak 90 **(Upis broda u gradnji)**

(1) U upisnik brodova u gradnji može se na zahtjev vlasnika upisati brod koji se gradi u brodogradilištima u Bosni i Hercegovini.

(2) Ne može se upisati u upisnik brodova brod koji je upisan u strani upisnik brodova.

Članak 91 **(Brisanje broda iz upisnika)**

(1) Brod se briše iz upisnika:

- a) ako je propao ili se pretpostavlja da je propao;
- b) ako više ne ispunjava uvjete iz članka 89 ovoga zakona;
- c) ako se trajno povuče iz plovidbe;
- d) ako se upiše u drugi upisnik brodova koji se vodi u Bosni i Hercegovini.

(2) Pretpostavlja se da je brod propao ako su od prijama posljednje vijesti o brodu protekla tri mjeseca. U tom slučaju se pretpostavlja da je brod propao onoga dana kada su primljene posljednje vijesti o njemu.

(3) Odredbe stavaka 1 i 2 ovoga članka primjereno se primjenjuju i na brisanje broda u gradnji iz upisnika brodova u gradnji.

Članak 92 **(Brodski upisnici)**

(1) Upisnici brodova su javne knjige.

(2) Svatko ima pravo pregledati i prepisivati glavnu knjigu upisnika, zbirku isprava, imenik vlasnika broda i imenik brodova.

(3) Kapetanija Distrikta koja vodi upisnik brodova dužna je, uz naplatu određene naknade, na zahtjev osobe izdati uvjerenje o stanju upisa u upisnik brodova ili upisnik brodova u gradnji, kao i prijepis isprava koje se čuvaju u zbirci isprava, ako upisi u upisniku upućuju na te isprave.

(4) Uvjerenja i prijepisi isprava iz stavka 3 ovoga članka su javne isprave.

(5) Tko se u pravnom prometu, postupajući savjesno pouzda u podatke upisane u upisnik brodova ne snosi pravne posljedice koje iz toga nastanu ako se kasnije dokaže da su podatci netočni.

Članak 93 **(Vrste upisnika)**

- (1) Za upis brodova postoje:
  - a) upisnik brodova unutarne plovidbe;
  - b) upisnik javnih brodova unutarne plovidbe;
  - c) upisnik brodova u gradnji.
- (2) Upisnici brodova i upisnik brodova u gradnji sastoje se od glavne knjige i zbirke isprava.
- (3) Glavna knjiga upisnika brodova i upisnika brodova u gradnji sastoji se iz uložaka.
- (4) Uložak ima list A, list B i list C.
- (5) Uložak glavne knjige upisnika javnih brodova unutarne plovidbe ima samo list A i list B.
- (6) Svaki brod upisuje se u poseban uložak.

Članak 94 **(List A)**

U List A glavne knjige uložka upisnika brodova u gradnji upisuju se podatci o identitetu broda, odnosno broda u gradnji i njihove osnovne tehničke karakteristike.

Članak 95 **(List B)**

- (1) U List B uložka glavne knjige upisnika brodova i upisnika brodova u gradnji, za brod u vlasništvu poduzeća ili druge pravne osobe upisuje se: tvrtka, naziv i sjedište vlasnika broda, ili broda u gradnji, ime i prebivalište fizičke osobe, tvrtka, naziv i sjedište pravne osobe koja je vlasnik broda i ograničenja vlasnika u pogledu raspolaganja brodom ili brodom u gradnji.
- (2) U List B iz stavka 1 ovoga članka upisuje se: tvrtka, naziv i sjedište, ime i prebivalište brodarara, ako je brod u cjelini ili djelomično u vlasništvu stranca, a upis je izvršen na osnovi članka 89 ovoga zakona. U ostalim slučajevima, ti podatci o brodaru mogu se upisati radi evidentiranja postojanja brodarara koji nije vlasnik broda.
- (3) U List B upisnika brodova u gradnji mogu se radi evidentiranja upisati i tvrtka, naziv i sjedište, odnosno osobno ime i prebivalište brodarara i naručitelja.

Članak 96 **(List C)**

- (1) U List C uložka glavne knjige upisnika brodova za brod u vlasništvu poduzeća ili druge pravne osobe upisuje se ugovorno založno pravo, zakup broda i brodarski ugovor na vrijeme za cio brod.
- (2) U List C uložka glavne knjige upisnika brodova za brod koji je u vlasništvu fizičke osobe ili pravne osobe upisuju se stvarna prava kojima je brod ili dio broda opterećen, kao i prava stečena na tim pravima,

zakup broda, brodarski ugovor na vrijeme za cio brod, pravo preče kupovine kao i druga ograničenja raspolaganja brodom kojima je podvrgnut vlasnik opterećenog broda, zabrane opterećivanja i otuđivanja, kao i sve zabilješke za koje nije izričito određeno da se upisuju u drugi list uložka.

(3) U List C uložka glavne knjige upisnika brodova u gradnji upisuju se za brod u gradnji podatci iz stavaka 1 i 2 ovoga članka.

(4) Propise o upisu brodova u određene upisnike, o podacima koji se unose u List A glavne knjige upisnika brodova, o zbirkama isprava, o pomoćnim knjigama koje se vode uz upisnike brodova, o formularima tih isprava i knjiga donosi voditelj Odjela.

Članak 97 (Status broda)

(1) Brod i brod u gradnji su pokretne stvari.

(2) Brod može biti u vlasništvu tuzemne ili strane osobe, u granicama i pod uvjetima određenim propisima Bosne i Hercegovine.

(3) Na osnovi pravnog posla, prava na brodu stječu se upisom u upisnik brodova.

(4) Brod koji je u vlasništvu strane osobe može imati pripadnost Bosne i Hercegovine pod uvjetima određenim u članku 89 ovoga zakona.

III. GLAVA - UPIS I BRISANJE ČAMACA I PLUTAJUĆIH OBJEKATA

Članak 98 (Upisnik čamaca i plutajućih objekata)

(1) Čamci i plutajući objekti se upisuju u upisnike, koje vodi Kapetanija Distrikta na čijem je području prebivalište, odnosno sjedište fizičke ili pravne osobe – vlasnika čamca, odnosno plutajućeg objekta.

(2) Za čamce i plutajuće objekte vodi se:

- a) upisnik čamaca;
- b) upisnik plutajućih objekata.

(3) Iznimno od odredbe stavka 1 ovoga članka, čamac se može upisati u upisnik čamaca kapetanije na čijem području čamac stalno ili pretežno boravi.

Članak 99 (Upis čamca ili plutajućeg objekata)

(1) U upisnik se upisuje čamac ili plutajući objekt koji je u cjelini u vlasništvu fizičke ili pravne osobe s prebivalištem, odnosno sjedištem u Bosni i Hercegovini.

(2) U upisnik se može upisati čamac ili plutajući objekt, koji je u cjelini ili dijelom u vlasništvu strane fizičke ili pravne osobe, osobe bez državljanstva ili državljanina Bosne i Hercegovine, koji nema prebivalište u Bosni i Hercegovini ako čamac ili plutajući objekt pretežno boravi u unutarnjim vodama Bosne i Hercegovine.

- (3) Vlasnik čamca ili plutajućeg objekta, koji nema prebivalište u Bosni i Hercegovini dužan je ovlastiti pravnu ili fizičku osobu s prebivalištem u Bosni i Hercegovini da ga u vremenu izbivanja zastupa pred mjerodavnim organima Bosne i Hercegovine.
- (4) U upisnike čamaca i plutajućih objekata ne mogu se upisati čamci i plutajući objekti koji su upisani u strane upisnike čamaca i plutajućih objekata.
- (5) Čamac i plutajući objekt koji su upisani u odgovarajući upisnik obvezno imaju oznaku, a mogu imati i ime.
- (6) Dva čamca ili dva plutajuća objekta ne mogu imati istu oznaku, odnosno ime.
- (7) Upisnici čamaca i plutajućih objekata su javne knjige, a izvadak iz upisnika ima dokaznu snagu javne isprave.
- (8) Ako se promjeni vlasnik čamca ili plutajućeg objekta vrši se ponovni upis čamca ili plutajućeg objekta.
- (9) Vlasnik čamca ili plutajućeg objekta dužan je prijaviti svaku promjenu podatka koji se unosi u upisnik u roku od 30 dana od dana nastanka promjene.
- (10) Kapetanija Distrikta izdaje rješenje o upisu čamca i plutajućeg objekta u odgovarajući upisnik.
- (11) Propise o upisnicima čamaca i plutajućih objekata, formularima i sadržaju i načinu vođenja donosi voditelj Odjela.

Članak 100 **(Brisanje čamaca ili plutajućih objekata iz upisnika)**

- (1) Kapetanija Distrikta će donijeti rješenje o brisanju čamca ili plutajućeg objekta iz odgovarajućeg upisnika:
- a) ako čamac ili plutajući objekt propadne, nestane ili bude uništen;
  - b) ako čamac ili plutajući objekt bude trajno povučen iz plovidbe;
  - c) ako protekne više od 30 dana od dana isteka registracije čamca ili plutajućeg objekta;
  - d) ako više ne postoje uvjeti iz članka 98 ovoga zakona.
- (2) Smatra se da su čamac ili plutajući objekt propali ili nestali ako je od prijama posljednje vijesti o njima proteklo više od tri mjeseca. U tom slučaju, smatra se da su čamac ili plutajući objekt propali ili nestali idućeg dana od dana prijama posljednje vijesti.
- (3) Kapetanija Distrikta izdaje rješenje o brisanju čamca ili plutajućeg objekta iz odgovarajućeg upisnika:
- a) ako čamac postane pripadak broda ili drugog plovila;
  - b) ako se pregradnjom skрати na duljinu manju od tri metra;
  - c) ako se upiše u neki drugi tuzemni ili strani upisnik.
- (4) Vlasnik čamca i plutajućeg objekta obavezan je u roku od 15 dana od dana nastanka slučaja iz stavaka 1 i 3 ovoga članka podnijeti kapetaniji upisa zahtjev za brisanje čamca ili plutajućeg objekta iz odgovarajućeg upisnika.

Članak 101 (Izuzeće)

Odredbe o upisu i brisanju čamaca i plutajućih objekata ne odnose se na:

- a) čamac koji je pripadak broda ili drugog plovnog objekta;
- b) športski čamac bez vlastitog pogona kao što je veslački čamac, kajak, kanu, jedrilica i slični plovni objekti;
- c) čamac kraći od tri metra, pod uvjetom da ne plove na vodama u graničnom pojasu Bosne i Hercegovine.

JEDANAESTI DIO - PRIJEVOZ I PLOVIDBENI POSLOVI

I. GLAVA - PRIJEVOZ PUTNIKA I STVARI

Članak 102 (Vrste prijevoza)

(1) Prijevoz na unutarnjim vodama može biti:

- a) javni prijevoz;
- b) prijevoz za vlastite potrebe;
- c) međunarodni prijevoz;
- d) međudržavni prijevoz;
- e) prijevoz za treće države ili iz trećih država;
- f) unutrašnji prijevoz;
- g) izvangabaritni prijevoz;
- h) izvanredni prijevoz.

(2) Javni prijevoz je prijevoz putnika i stvari plovilima, koji je uz jednake uvjete svakome dostupan i koji se obavlja na temelju ugovora o prijevozu.

(3) Prijevoz za vlastite potrebe je prijevoz plovilima, koji vrši fizička ili pravna osoba za vlastite potrebe.

(4) Međunarodni prijevoz je prijevoz plovilima iz bilo koje tuzemne luke, odnosno pristaništa u stranu luku, odnosno pristanište ili obratno.

(5) Međudržavni prijevoz je prijevoz plovilima, koji se obavlja između luka, odnosno pristaništa dvije države.

(6) Prijevoz za treće države ili iz trećih država je prijevoz koji vrši brodar jedne države iz luke, odnosno pristaništa druge države za neku treću državu i obratno.

(7) Unutarnji prijevoz je prijevoz plovilima iz jedne tuzemne luke, odnosno pristaništa u drugu tuzemnu luku, odnosno pristanište.

(8) Propise o prijevozima na unutarnjim vodama na području Distrikta donosi Vlada na prijedlog voditelja Odjela.

Članak 103
(Prijevoz na unutarnjim vodama)

- (1) Prijevoz na unutarnjim vodama u tuzemnom prometu mogu obavljati samo tuzemni brodovi.
- (2) Tuzemni brodar može obavljati javne prijevoze putnika i stvari u tuzemnom i međunarodnom prometu ako je registriran za poslove prijevoza na unutarnjim vodama.
- (3) Tuzemna fizička ili pravna osoba može obavljati prijevoz za vlastite potrebe u tuzemnom prometu ako je registrirana za poslove prijevoza na unutarnjim vodama.
- (4) Prijevoz putnika i stvari između luka, odnosno pristaništa i drugih dijelova unutarnjih voda, tzv. kabotaža, mogu vršiti samo brodovi upisani u upisnik brodova Bosne i Hercegovine.
- (5) Ne smatra se kabotažom prijevoz putnika stranom jahtom ili stranim čamcem ako se taj prijevoz ne naplaćuje.

II. GLAVA - TEGLJENJE, POTISKIVANJE I DRUGI PLOVIDBENI UVJETI

Članak 104
(Tegljenje, odnosno potiskivanje)

- (1) Tegljenje, odnosno potiskivanje je plovibeni posao kada brod s vlastitim pogonom tegli, odnosno potiskuje drugi plovni ili plutajući objekt na unutarnjim vodama.
- (2) Tegljenje, odnosno potiskivanje vrši se na osnovi ugovora o tegljenju, odnosno potiskivanju.
- (3) Tegljenje, odnosno potiskivanje može obavljati tuzemna fizička ili pravna osoba ako je registrirana za poslove tegljenja, odnosno potiskivanja na unutarnjim vodama.

Članak 105
(Drugi plovibeni poslovi)

- (1) Drugi plovibeni poslovi su poslovi koji nisu utvrđeni odredbama ovoga zakona o prijevozu putnika i stvari, odredbama o tegljenju, odnosno potiskivanju, a obavljaju se plovnim ili plutajućim objektima na unutarnjim vodama.
- (2) Drugi plovibeni poslovi vrše se na osnovi ugovora sukladno s odredbama ovoga zakona i drugih propisa.

Članak 106
(Izvangabaritni prijevoz)

Izvangabaritni prijevozi su prevozi tereta posebnih gabarita u pogledu težine, dimenzija i slično, koji se može obavljati samo po odobrenju voditelja Odjela.

DVANAESTI DIO - PLOVIDBENE NEZGODE

I. GLAVA - SUDAR BRODOVA

Članak 107 (Primjena)

- (1) Odredbe ove glave zakona odnose se na svaki plovni i plutajući objekt.
- (2) Odredbe ove glave zakona ne odnose se na ograničenje odgovornosti broдача, kao i na prava i obveze utvrđene ugovorom o iskorištavanju brodova ili nekim drugim ugovorom.

Članak 108 (Odgovornost za štetu)

Broдар, odnosno vlasnik broда odgovoran je za štetu za koju se dokaže da je prouzročena njegovom krivnjom, i to za štetu:

- a) koju su broд, osobe na broду ili stvari na broду pretrpjeli zbog sudara brođova;
- b) koju jedan broд prouzroči drugom broду zbog vršenja manevra ili propuštanja da izvrši manevar ili zbog nepridržavanja propisa o sigurnosti plovidbe, pa i ako do sudara između brođova nije došlo;
- c) koju prouzroči usidreni broд ili se nanese usidrenom broду;
- d) koju prouzroče jedan drugome brođovi, koji plove u sastavu istog teglja, odnosno u istom potiskivanom sastavu.

Članak 109 (Podjela odgovornosti za štetu)

- (1) Ako je šteta prouzročena krivnjom dva ili više brođova, svaki broд odgovara razmjerno svojoj krivnji.
- (2) Ako se opseg krivnje ne može utvrditi, odgovornost brođova za štetu je solidarna i dijeli se na jednake dijelove.
- (3) Pod odgovornošću brođara podrazumijeva se odgovornost brođara ili vlasnika broда.
- (4) Kod štete prouzročene sudarom brođova nadoknađuje se i izgubljena dobit, bez obzira na stupanj krivnje.
- (5) Ako je sudarom brođova prouzročena smrt ili tjelesna ozljeda neke osobe, za štetu nastalu smrću ili tjelesnom ozljedom odgovaraju solidarno brođovi čijom krivnjom je došlo do sudara.
- (6) Za naknadu štete prouzročenu na broду koji nije kriv za sudar, kao i stvarima na njemu, odgovaraju solidarno brođovi čijom je krivnjom došlo do sudara.

Članak 110
(Raspodjela nadoknada štete)

- (1) Brod koji je u slučajevima iz članka 109 ovoga zakona na ime naknade štete platio više nego što iznosi dio naknade razmjeran njegovoj krivnji, ima pravo zahtijevati od drugog broda povrat, odnosno regres više plaćenog dijela naknade štete razmjerno njegovoj krivnji.
- (2) Brod koji, iz razloga koji ne ovise od njega, ne može naplatiti od drugog broda ili drugih brodova iznos na koji ima pravo prema odredbi stavka 1 ovoga članka, može naplatu tog iznosa zahtijevati od ostalih brodova čijom je krivnjom nastala šteta razmjerno krivnji svakog od tih brodova.
- (3) Ako je šteta prouzročena slučajem ili višom silom, ili ako se ne može utvrditi uzrok zbog koje je nastao sudar brodova, štetu snosi oštećeni.

Članak 111
(Pravo na nadoknadu štete i zastara)

- (1) Pravo na podnošenje zahtjeva za naknadu štete prouzročene sudarom broda zastarijeva protekom dvije godine od dana sudara.
- (2) Pravo na podnošenje zahtjeva za povrat, odnosno regres zastarijeva protekom jedne godine od:
  - a) dana pravomoćnosti sudske presude kojom se utvrđuje odgovornost, odnosno solidarna odgovornost;
  - b) dana uplate naknade za štetu ako nije pokrenut sudski postupak;
  - c) dana kada je vjerovnik saznao za platežnu nesposobnost svog dužnika.
- (3) Nakon nastanka tražbine može se pismeno ugovoriti rok zastarjelosti, koji je dulji od roka iz stavaka 1 i 2 ovoga članka.
- (4) Rok zastarjelosti u slučaju iz stavka 3 ovoga članka ne može biti dulji od dvije godine od dana uplate, odnosno od dana pravomoćnosti sudske presude kada se radi o zahtjevu za raspodjelu dijela duga platežno nesposobnog dužnika.

II. GLAVA - SPAŠAVANJE I PRUŽANJE POMOĆI

Članak 112
(Oblast primjene)

- (1) Odredbe ovog odjeljka Zakona primjenjuju se na spašavanje osoba, brodova, čamaca, plovnih i plutajućih objekata i stvari s tih objekata.
- (2) U smislu ovog zakona, pod spašavanjem podrazumijeva se i pružanje pomoći.

Članak 113
(Dužnost zapovjednika)

- (1) Zapovjednik broda koji na bilo koji način dozna da se osobe nalaze u životnoj opasnosti, dužan je odmah krenuti u pomoć i poduzeti mjere za njihovo spašavanje, obavještavajući ih o tome ako je to moguće.
- (2) Zapovjednik broda u opasnosti ima pravo, nakon dogovora sa zapovjednicima, izabrati jedan od tih brodova ili više njih za koje smatra da su najprikladniji da mu pruže pomoć.
- (3) Zapovjednik ili zapovjednici brodova izabrani za pružanje pomoći brodu u opasnosti dužni su prihvatiti izbor i odmah krenuti u pomoć osobama koje su u životnoj opasnosti.
- (4) Zapovjednik broda dužan je spašavati osobe koje su u životnoj opasnosti i protiv njihove volje ili volje zapovjednika broda na kojem se te osobe nalaze.
- (5) Zapovjednik broda nije dužan krenuti u pomoć i poduzeti spašavanje osoba u životnoj opasnosti:
  - a) ako bi poduzimanje tog spašavanja predstavljalo ozbiljnu opasnost za brod kojim on zapovijeda i za osobe na tom brodu;
  - b) ako opravdano smatra da prema posebnim okolnostima slučaja poduzimanje spašavanja osoba u opasnosti ne bi bilo uspješno;
  - c) ako dozna da je drugi brod izabran i da je krenuo u pomoć i da je izabrani brod taj izbor prihvatio;
  - d) ako od zapovjednika broda u opasnosti ili drugog broda koji je stigao do tih osoba ili izravno od osoba koje su bile u životnoj opasnosti bude obaviješten da pomoć više nije potrebna.

Članak 114 (Spašavanje drugog broda)

- (1) Zapovjednik broda dužan je u slučaju sudara brodova, ako to može učiniti bez ozbiljne opasnosti za brod kojim zapovijeda i za osobe na njemu, pored prvenstvenog spašavanja osoba, poduzeti spašavanje drugog broda s kojim se sudario brod kojim on zapovijeda.
- (2) Zapovjednik broda je dužan, bez odlaganja, ukloniti brod s plovnog puta ako postoji opasnost da brod potone.
- (3) Zapovjednik broda je dužan, kad se brod kojim on zapovijeda nađe u blizini broda, koji daje poziv za pomoć i kad nije bilo sudara, odmah poduzeti spašavanje tog broda ako to može učiniti bez ozbiljne opasnosti za brod kojim zapovijeda i za osoblje na tom brodu.
- (4) Zapovjednik broda dužan je u brodski dnevnik ubilježiti razloge zbog kojih nije krenuo u pomoć osobama u opasnosti i poduzeo njihovo spašavanje, kao i razloge zbog kojih nije poduzeo spašavanje broda nakon sudara.

Članak 115 (Izuzete od odgovornosti za štetu)

Vlasnik broda ili brodar ne odgovara za štetu koja nastane u slučaju kada zapovjednik broda nije postupio sukladno s dužnostima određenim člancima 113 i 114 ovoga zakona.

Članak 116 (Nagrada za spašavanje osoba)

- (1) Za spašavanje osoba ne pripada nagrada.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1 ovoga članka, ako je u spašavanju sudjelovalo više spasilaca od kojih su neki spasili osobe, a neki brod i stvari s broda, spasiocu koji je spasio samo osobe pripada pravedan dio nagrade za spašavanje priznate spasiocu broda i stvari s broda.

Članak 117 **(Nagrada za spašavanje broda i stvari)**

- (1) Za svako spašavanje broda ili stvari s broda, koje je bilo uspješno, spasiocu pripada pravedna nagrada.
- (2) Visina nagrade ne može biti veća od vrijednosti spašenog broda, odnosno spašenih stvari.

Članak 118 **(Suradnja pri spašavanju)**

- (1) Spasilac je dužan, pri obavljanju spašavanja i pri sprečavanju nastanka ili pri smanjivanju štete na životnom okolišu, postupati s dužnom pozornošću, zatražiti pomoć drugih spasilaca ako to okolnosti nalažu i prihvatiti pomoć drugih spasilaca kada zapovjednik broda u opasnosti, odnosno vlasnik stvari s broda s razlogom zatraži da tako postupi.
- (2) Zapovjednik broda, brodar, odnosno vlasnik stvari s broda u opasnosti, dužni su surađivati sa spasiocem tijekom spašavanja, primijeniti dužnu pozornost pri sprečavanju nastanka štete ili pri smanjenju štete na životnom okolišu, a kada brod ili stvari s broda budu dopremljeni na sigurno mjesto, dužni su prihvatiti brigu o njima ako to od njih spasilac s razlogom zatraži.

Članak 119 **(Poništenje i izmjena ugovora)**

- (1) Sud može na zahtjev stranke poništiti ili izmijeniti ugovor o spašavanju broda ili stvari s broda:
  - a) ako je ugovor sklopljen u trenutku ili pod utjecajem opasnosti ili ako utvrdi da ugovorne odredbe nisu pravedne;
  - b) ako utvrdi da je stranka na sklapanje ugovora bila navedena prijevarom ili namjernim prikrivanjem činjenica;
  - c) ako utvrdi da nagrada utvrđena ugovorom nije razmjerna opsegu i značaju poduzetog spašavanja.
- (2) Ako stranke nisu zaključile ugovor o spašavanju broda ili stvari s broda ili ako su takav ugovor zaključile, ali nisu ugovorile visinu nagrade za spašavanje, u slučaju spora o visini nagrade odlučuje sud.
- (3) Sud utvrđuje visinu nagrade za spašavanje uzimajući u obzir:
  - a) spašenu vrijednost broda i stvari s broda;
  - b) vještinu i napore spasioca u sprečavanju ili smanjenju štete na životni okoliš;
  - c) postignut stupanj uspjeha u spašavanju;
  - d) prirodu i stupanj opasnosti;
  - e) vještinu i napore spasioca u spašavanju osoba, broda i stvari s broda;
  - f) utrošeno vrijeme, stvarne troškove i gubitke spasioca;
  - g) rizik odgovornosti i druge rizike kojima su bili izloženi spasioci ili njihova oprema;
  - h) brzinu kojom su usluge pružene;
  - i) dostupnost i uporabu brodova i druge opreme namijenjene operacijama spašavanja;

j) stanje spremnosti i učinkovitosti opreme spasioca i njezinu vrijednost.

(4) Odredbe stavka 3 ovoga članka primjenjuju se i kada sud na temelju stavka 1 ovoga članka mijenja visinu ugovorene nagrade.

Članak 120 (Raspodjela nagrade)

(1) Ako ima više spasilaca koji se nisu sporazumjeli o razmjernim dijelovima na koje se među njima treba podijeliti nagrada za spašavanje broda ili stvari s broda, o toj podjeli odlučuje sud sukladno odredbi članka 119 ovoga zakona.

(2) Ako ima više spasilaca, svaki od njih ima pravo samostalno podnijeti zahtjev za nagradu.

(3) Sud može smanjiti nagradu ili odlučiti da spasiocu ne pripada nagrada za spašavanje broda ili stvari s broda ako su spasioci svojom krivnjom izazvali potrebu spašavanja ili ako su pri spašavanju učinili kazneno djelo.

(4) Spasilac koji se upustio u spašavanje broda ili stvari s broda protiv izričite i nedvosmislene zabrane zapovjednika broda, vlasnika broda ili brodara spašavanog broda, odnosno osobe ovlaštene da raspolaže stvarima na spašavanom brodu, nema pravo na nagradu.

Članak 121 (Obveze brodara spašenog broda)

(1) Ako se spašavanje broda i stvari s broda vrši na temelju ugovora o spašavanju koji je zaključio zapovjednik broda ili brodar broda u opasnosti, za spašavanje dužan je platiti brodar spašenog broda, ako ugovorom nije drugačije ugovoreno.

(2) Ako je zaključen ugovor o spašavanju, vlasnik spašenih stvari ili osobe koje imaju pravo raspolagati s tim stvarima, odgovaraju solidarno s osobom obveznom na plaćanje nagrade za spašavanje broda, samo za dio nagrade koji se odnosi na te stvari.

(3) Ako ugovor o spašavanju nije bio zaključen, nagradu za spašeni brod dužan je platiti brodar spašenog broda, a nagradu za spašene stvari vlasnik ili osoba koja ima pravo raspolagati tim stvarima.

Članak 122 (Ostvarivanje prava na nagradu)

(1) Iznos nagrade za spašavanje koji ostane nakon odbijanja iznosa štete nanese brodu spasiocu pri spašavanju i stvarnih troškova nastalih spašavanjem, predstavlja čistu nagradu.

(2) Određeni dio čiste nagrade pripada posadi broda spasioca.

(3) Spasilac se ne može odreći dijela nagrade, koji pripada članovima posade bez pristanka članova posade broda spasioca.

(4) Svaki član posade broda spasioca može, nakon proteka roka od jedne godine od dana kada je spašavanje završeno, tužbom prema brodaru spašenog broda ostvariti nagradu za spašavanje u dijelu koji predstavlja njegov udio u toj nagradi, ako brodar spasilac nije podnio u tom roku tužbu za isplatu nagrade za spašavanje.

Članak 123 **(Podnošenje zahtjeva za nagradu)**

(1) Pravo na podnošenje zahtjeva za isplatu nagrade za spašavanje zastarijeva nakon proteka dvije godine od dana kada je spašavanje završeno.

(2) Pravo članova posade iz članka 122 stavak 4 ovoga zakona zastarijeva nakon proteka jedne godine.

Članak 124 **(Naknada za spašavanje brodova istog brodara)**

Odredbe ovog zakona koje se odnose na nagradu za spašavanje, primjenjuju se i u slučaju spašavanja između brodova istog vlasnika broda ili brodara.

III. GLAVA - VAĐENJE POTONULIH STVARI

Članak 125 **(Pojam)**

(1) Vađenje potonulih stvari odnosi se na vađenje ili uništavanje (u daljnjem tekstu: vađenje) plovnih i plutajućih objekata, tereta i drugih stvari potonulih ili nasukanih u unutarnjim vodama (u daljnjem tekstu: potonule stvari), ako se ne radi o njihovom spašavanju.

(2) Na vađenje stvari potonulih za vrijeme spašavanja ili dok je trajala opasnost u kojoj se brod nalazio neposredno prije započetog spašavanja primjenjuju se odredbe o spašavanju, ovoga zakona.

Članak 126 **(Vađenje potonule stvari)**

(1) Potonulu stvar može vaditi tuzemna ili strana osoba koja je vlasnik stvari ili ima pravo raspolaganja tom stvari (u daljnjem tekstu: ovlaštena osoba), izuzev u slučaju iz članaka 127 i 128 ovoga zakona.

(2) Potonula stvar može se vaditi na osnovi odobrenja mjerodavne kapetanije.

(3) U zahtjevu za izdavanje odobrenja za vađenje potonule stvari mora se navesti naziv potonule stvari, mjesto gdje se ona nalazi, način i sredstva potrebna za vađenje, dokaz o pravu vlasništva i vrijeme predviđeno za početak i završetak radova vađenja.

(4) U odobrenju za vađenje potonule stvari Kapetanija Distrikta određuje uvjete sigurnosti i rok početka i završetka radova.

(5) Odobrenje za vađenje stvari koje imaju ili se pretpostavlja da imaju obilježja spomenika kulture, izdaje Kapetanija Distrikta uz prethodnu suglasnost institucije mjerodavne za zaštitu spomenika kulture.

(6) O početku, prekidu, nastavljanju ili napuštanju radova na vađenju potonule stvari, ovlaštena osoba je dužna bez odlaganja obavijestiti kapetaniju koja je izdala odobrenje.

Članak 127 **(Uklanjanje potonule stvari)**

(1) Ako se potonula stvar nalazi na takvom mjestu da predstavlja opasnost za plovidbu ili iskorištavanje prirodnih bogatstava unutarnjih voda i onečišćuje ili može onečistiti životni okoliš, Kapetanija Distrikta izdaje rješenje osobi koja ima pravo raspolagati tom stvari, da u primjerenom roku izvadi potonulu stvar.

(2) Ako osoba iz stavka 1 ovoga članka ne postupi po rješenju, Kapetanija Distrikta, vađenje potonule stvari povjerava pravnoj osobi, sukladno zakonu, na trošak i rizik pravne osobe.

(3) Ako potonula stvar predstavlja izravnu opasnost ili smetnju za plovidbu, Kapetanija Distrikta može i bez izdavanja rješenja postupiti po odredbi stavka 2 ovoga članka.

(4) Žalba protiv rješenja iz stavka 1 ovoga članka ne zadržava izvršenje rješenja, a podnosi se Apelacijskom povjerenstvu u roku od 15 dana od dana prijama rješenja.

Članak 128 **(Napuštanje i prekidanje vađenja potonule stvari)**

(1) Ako potonula stvar predstavlja izravnu opasnost ili smetnju za plovidbu, a Kapetaniji nije poznata osoba ovlaštena za vađenje potonule stvari ili kada joj je ta osoba poznata, ali se utvrdi da ona ne namjerava vaditi potonulu stvar, ili kada bez opravdanog razloga prekine ili napusti započeto vađenje, vađenje potonule stvari izvršava se sukladno članku 127 stavak 2.

(2) Smatra se da poznata ovlaštena osoba ne namjerava poduzeti vađenje potonule stvari, odnosno da je prekinula ili napustila vađenje ako u roku od 30 dana od dana kada je stvar potonula ne dostavi izjavu da namjerava vaditi potonulu stvar, ili ako u roku od 30 dana od dana dobivanja odobrenja ne započne vađenje, odnosno ako ne nastavi radove na vađenju potonule stvari, koje je prekinula ili napustila bez opravdanog razloga.

(3) Smatra se da nepoznata ovlaštena osoba ne namjerava vaditi potonulu stvar ako u roku od 30 dana ne podnese zahtjev za dobivanje odobrenja za vađenje i dokaze o svom pravu na vađenje potonule stvari.

(4) Pravna ili fizička osoba koja je započela vaditi potonulu stvar na temelju odredbe članka 127 stavak 1 ovoga zakona, ne može bez opravdanog razloga prekinuti ili napustiti te radove ako bi to moglo nanijeti štetu ovlaštenoj osobi.

(5) Sredstva za vađenje, kao i troškovi čuvanja potonule stvari u slučajevima utvrđenim stavkom 1 ovoga članka osigurava Odjel.

(6) Ako ovlaštena osoba postane poznata, dužna je nadoknaditi sredstva iz stavka 5 ovoga članka uplatom na jedinstveni račun Trezora.

Članak 129 (Stručna, tehnička pomoć)

(1) Ako su za vađenje potonule stvari potrebna osobita nautička i tehnička sredstva i posebna stručnost, tuzemna ili strana ovlaštena osoba koja ne raspolaže tim sredstvima, odnosno stručnošću, može svoju potonulu stvar vaditi samo ako te poslove povjeri tuzemnoj pravnoj ili fizičkoj osobi registriranoj za obavljanje te djelatnosti.

(2) Stranoj ovlaštenoj osobi može se odobriti vađenje potonule stvari uz pomoć druge strane pravne osobe pod uvjetom da tuzemna pravna ili fizička osoba ne ispunjava uvjete iz stavka 1 ovoga članka.

(3) Vlasnik koji ne izvadi svoju potonulu stvar u roku od pet godina od dana kada je stvar potonula, gubi pravo vlasništva, a potonula stvar prelazi u vlasništvo Distrikta.

(4) Ako se ne može utvrditi kada je stvar potonula, pretpostavlja se da su plovni i plutajući objekti, teret i druge stvari koje su se na njima nalazile potonule sljedećeg dana nakon prijama posljednje vijesti o potonuću plovnog i plutajućeg objekta, a ostali predmeti onoga dana kada je utvrđeno mjesto gdje su predmeti potonuli.

Članak 130 (Štete prilikom vađenja potonule stvari)

(1) Izvođač radova koji obavlja vađenje potonule stvari sukladno člancima 127 i 128 ili na temelju ugovora zaključenog s ovlaštenom osobom, ako ugovorom nije drugačije ugovoreno, odgovara za štetu koju prouzroči svojim radom ako ne dokaže da se šteta nije mogla izbjeći ni uz postupanje s dužnom pozornošću.

(2) Za štetu prouzročenu vađenjem potonulih stvari, izuzev slučajeva iz stavka 1 ovoga članka, izvođač radova odgovara ako ne dokaže da je za štetu kriva ovlaštena osoba ili osoba za koju ona odgovara.

(3) Izvođač radova ima pravo na naknadu za vađenje potonule stvari izuzev ako je vađenje poduzeo protiv izričite zabrane ovlaštene osobe.

(4) Ako stranke drukčije ne ugovore, naknada za vađenje potonule stvari ne može biti veća od vrijednosti izvađene stvari.

(5) Ograničenje iz stavka 4 ovoga članka ne odnosi se na naknadu za vađenje potonule stvari koje je obavljeno na osnovi rješenja iz članka 127 stavak 1 ovoga zakona, kao i za stvari koje imaju ili za koje se pretpostavlja da imaju obilježja spomenika kulture.

(6) Izvođač radova, ako nije ugovoreno drugačije, ima pravo zaloga na izvađenoj potonuloj stvari za osiguranje naknade za vađenje i čuvanje stvari i može zadržati izvađene stvari dok mu vlasnik stvari ne plati naknadu, izuzev za stvari za koje se utvrdi da imaju obilježje spomenika kulture.

(7) Pravo na podnošenje zahtjeva za plaćanje naknade za vađenje potonule stvari zastarijeva protekom tri godine od dana kada je obavljeno vađenje potonule stvari.

IV. GLAVA - IZVANUGOVORNA ODGOVORNOST VLASNIKA BRODA I BRODARA

Članak 131 (Oblast primjene)

(1) Odredbe koje se odnose na izvanugovornu odgovornost vlasnika broda i brodara primjenjuju se na štetu koju iz izvanugovornog odnosa prouzroči plovni i plutajući objekt bez obzira na veličinu i namjenu, kao i zrakoplovi, hidroavioni na vodi, osobama i stvarima izvan broda, kao i životnom okolišu.

(2) Odredbe koje se odnose na izvanugovornu odgovornost vlasnika broda ne primjenjuju se na štete prouzročene sudarom brodova i na nuklearne štete.

Članak 132 (Odgovornost za smrt i tjelesne ozljede)

(1) Za smrt i tjelesne ozljede kupaca i drugih osoba, koje prouzroči brod odgovara vlasnik broda i brodar i osoba koja je u trenutku događaja upravljala brodom:

- a) ako je smrt ili tjelesna ozljeda prouzročena u području koje je proglašeno kupalištem ili u kojem je zabranjena plovidba ako se ne dokaže da je oštećeni prouzročio štetu namjerno ili grubom nepozornošću;
- b) ako je smrt ili tjelesna ozljeda prouzročena u lukama, odnosno pristaništima, na prilazima lukama, odnosno pristaništima, na uobičajenim plovnim putovima, na području koje se isključivo rabi za športsku i sličnu plovidbu, kao što su: područja veslačkih, jedriličarskih regata, područja za skijanje na vodi ako se dokaže da je brod kriv za smrt, odnosno tjelesnu ozljedu osobe;
- c) ako je smrt ili tjelesna ozljeda prouzročena na području na kojem su zabranjeni pojedini načini ili sredstva plovidbe, kao što su: glisiranje, skijanje na vodi, prekoračenje brzine i slični načini i sredstva plovidbe, a smrt, odnosno tjelesna ozljeda je nastupila za vrijeme vršenja zabranjenog načina plovidbe ili zabranjenim sredstvima plovidbe, ako se ne dokaže da je oštećeni prouzročio štetu svojom namjerom ili grubom nepozornošću.

(2) Vlasnik broda i brodar nisu odgovorni u smislu stavka 1 ovoga članka ako im je brod protupravno oduzet.

(3) U slučaju iz stavka 2 ovoga članka odgovorna je, pored osobe koja je u trenutku događaja upravljala brodom, i osoba koja je protupravno oduzela brod.

V. GLAVA - ODGOVORNOST ZA OŠTEĆENE STVARI I ONEČIŠĆIVANJE ŽIVOTNOG OKOLIŠA

Članak 133

(Odgovornost za oštećenje stvari i onečišćivanje životnog okoliša)

(1) Vlasnik broda, odnosno brodar odgovara za štetu koju nanese operativnim obalama, lukobranima, odnosno pristanišnim uređajima i postrojenjima, plutajućim objektima, kao što su balisažne oznake, plutače za vez, podvodni kabeli i cjevovodi i slično i drugim objektima u luci, odnosno pristaništu ili na vodi.

(2) Vlasnik broda, odnosno brodar ne odgovara za štetu iz stavka 1 ovoga članka u mjeri u kojoj je šteta prouzročena krivnjom pravne osobe koja upravlja lukom, odnosno pristaništem ili je odgovorna za stanje obale, lukobrana, uređaja i postrojenja.

(3) Odredbe ovoga članka primjenjuju se i na štete koje prouzroči brod izlivanjem ili izbacivanjem opasnih i štetnih materija za životni okoliš, kao što su ulja, otpadne tekućine goriva i njihovih mješavina, otpadne vode, druge otpadne stvari i druge slične predmete, izuzev u slučajevima iz članka 134 ovoga zakona.

Članak 134

(Odgovornost za onečišćivanje s broda izlivanjem ulja koja se prevoze kao teret)

(1) Za štetu koju prouzroči brod koji prevozi ulje kao rasuti teret izlivanjem ili izbacivanjem tog ulja, odgovara vlasnik broda ako ne dokaže da je izlivanje, odnosno izbacivanje ulja:

- a) posljedica prirodne pojave, izvanredne, neizbježne ili neotklonjive naravi;
- b) izazvano radnjom treće osobe koja je svjesno djelovala ili propustila djelovati u namjeri da nanese štetu.

(2) Ako vlasnik broda dokaže da je šteta nastala u cjelini ili djelomično zato što je osoba koja je pretrpjela tu štetu djelovala ili propustila djelovati u namjeri da prouzroči štetu, ili iz krajnje nepozornosti te osobe, vlasnik broda može biti u cjelini ili djelomično oslobođen svoje odgovornosti.

(3) Zahtjev za naknadu štete zbog onečišćenja može se podnijeti protiv vlasnika broda na osnovi ovog zakona.

(4) Zahtjev za naknadu štete zbog onečišćenja, ne može se podnijeti protiv:

- a) osobe u službi vlasnika, brodarara ili njihovih opunomoćenika ili članova posade;
- b) druge osobe koja je, bez svojstva člana posade, obavljala usluge na brodu;
- c) naručitelja ugovora o prijevozu, uključivši i zakupoprimca, upravitelja ili brodarara;
- d) osobe koja spašava uz pristanak vlasnika ili prema nalogu lučke kapetanije, kapetanije pristaništa;
- e) osobe koja poduzima zaštitne mjere;
- f) svih osoba u službi vlasnika ili njegovih opunomoćenika navedenih u točkama c, d i e ovoga stavka, izuzev ako se dokaže da je šteta nastala zbog radnje ili propusta koju su navedene osobe učinile, bilo u namjeri da prouzroče štetu, bilo iz krajnje nepozornosti znajući da bi šteta vjerojatno mogla nastati.

TRINAESTI DIO - KAZNENE ODREDBE

Članak 135

(Novčane kazne od 250 KM do 7500 KM)

(1) Novčanom kaznom od 250 KM do 7500 KM kaznit će se za prekršaj poduzeće ili druga pravna osoba:

- a) ako ne organizira nadzor obavljanja poslova koji se odnose na sigurnost plovidbe ili ako ne osigura trajno vršenje kontrole sigurnosti plovidbe ili ako ne evidentira propisane podatke koji su od značaja za sigurnost plovidbe (članak 10 stavak 1 ovoga zakona);
- b) ako po nalogu kapetanije, oštećeni, nasukani ili potopljeni plovni objekt koji ometa ili ugrožava sigurnost plovidbe predstavlja opasnost od onečišćenja, ne ukloni s plovnog puta (članak 15 stavak 2 ovoga zakona);
- c) ako ne održava luku, odnosno pristanište u stanju koje osigurava sigurnu plovidbu (članak 27 ovoga zakona);
- d) ako ne podnese na odobrenje tehničku dokumentaciju na osnovi koje se brod gradi ili prepravlja (članak 37 stavak 1 točka a ovoga zakona);
- e) ako stavi u plovidbu ili drži u plovidbi brod bez bilo koje od brodskih isprava i knjiga propisanih ovim zakonom (članci 44 - 53 ovoga zakona);
- f) ako vadi potonulu stvar, bez odobrenja za njezino vađenje (članak 126 stavak 2 ovoga zakona).

(2) Za radnje iz stavka 1 ovoga članka kaznit će se za prekršaj i odgovorna osoba u poduzeću ili drugoj pravnoj osobi novčanom kaznom od 250 KM do 3000 KM.

Članak 136 **(Novčane kazne od 10 000 KM do 15 000 KM)**

- (1) Novčanom kaznom od 10 000 KM do 15 000 KM kaznit će se za prekršaj strana pravna osoba:
- a) ako na brodu ne istakne zastavu svoje države, kada se nalazi na unutarnjim plovnim putovima Bosne i Hercegovine na kojima važi međunarodni ili međudržavni režim plovidbe (članak 13 stavak 3 ovoga zakona);
  - b) ako brod izvrši prijevoz stvari ili putnika između luka, odnosno pristaništa Bosne i Hercegovine (članak 103 stavak 4 ovoga zakona);
  - c) ako strani brod vrši prijevoz koji počinje i završava u lukama, odnosno pristaništima Bosne i Hercegovine, bez pristajanja u stranim lukama, odnosno pristaništima (članak 103 ovoga zakona).

(2) Za radnje iz stavka 1 ovoga članka kaznit će se za prekršaj i zapovjednik stranog broda ili osoba koja ga zamjenjuje novčanom kaznom od 1000 KM do 1500 KM.

Članak 137 **(Novčane kazne od 125 KM do 750 KM)**

Novčanom kaznom od 125 KM do 750 KM kaznit će se za prekršaj zapovjednik tuzemnog broda ili osoba koja ga zamjenjuje:

- a) ako brod koji ima brodsku radiopostaju ne organizira neprekidnu službu bdijenja sukladno s propisima o radioprometu (članak 34 stavci 2 i 3 ovoga zakona);
- b) ako na zahtjev kapetanije ne pokaže brodske isprave i knjige (članak 44 stavak 6 ovoga zakona);
- c) ako brod plovi izvan određenih granica plovidbe ili suprotno određenoj namjeni ili ako brodom poduzme putovanje za koje brod nije oglašen sposobnim (članak 74 ovoga zakona);
- d) ako suprotno odredbama ovoga zakona brodom koji nije putnički prevozi putnike ili ukrca veći broj putnika od određenog broja (članak 74 stavak 9 ovoga zakona);
- e) ako ukrca i rasporedi teret na brodu suprotno odredbi članka 74 stavak 9 ovoga zakona;
- f) ako u propisanim rokovima ne vrše vježbe čamcima, ostalim sredstvima za spašavanje i uređajima za otkrivanje, sprečavanje i gašenje požara (članak 74 stavak 1 ovoga zakona);
- g) ako na brodu ne održava u ispravnom stanju strojeve, uređaje i opremu ili ako se ne brine o sigurnosti brodskih uređaja za ukrcavanje i iskrcavanje putnika, tereta i pravilnom ukrcavanju, smještaju i iskrcavanju putnika (članak 74 stavak 9 ovoga zakona);

- h) ako prima za člana posade broda osobu koja nema brodersku knjižicu (članak 74 stavak 18 ovoga zakona);
- i) ako u brodski dnevnik ne unese u određenom roku i na određeni način opis događaja, radnji i poduzetih mjera koje je dužan unijeti u brodski dnevnik (članak 75 stavak 4 ovoga zakona);
- j) ako ne poduzme sve potrebne mjere za spašavanje broda, putnika i drugih osoba na brodu, a propast broda je neizbježna (članak 75 stavak 1 ovoga zakona);
- k) ako mjerodavnom organu ne podnese izvješće zajedno sa izvatkom iz brodskog dnevnika o događaju koji se za vrijeme putovanja dogodi na brodu, a koji ugrožava sigurnost broda sukladno članku 75 stavak 5 ovoga zakona);
- l) ako ne prijavi kapetaniji samovoljno napuštanje broda člana posade, a u inozemstvu ovlaštenom predstavniku Bosne i Hercegovine (članak 78 stavak 3 ovoga zakona);
- m) ako ne unese u brodski dnevnik razloge zbog kojih nije krenuo u pomoć osobama u opasnosti i poduzeo njihovo spašavanje ili razloge zbog kojih nije poduzeo spašavanje broda ili stvari s broda (članak 114 stavak 4 ovoga zakona).

Članak 138

(Novčane kazne od 125 KM do 250 KM)

Novčanom kaznom od 125 KM do 250 KM kaznit će se za prekršaj član posade broda ako predmete ili materije koje mogu ugroziti sigurnost plovidbe baci na plovni put (članak 15 stavak 3 ovoga zakona).

Članak 139

(Novčane kazne od 100 KM do 250 KM)

Novčanom kaznom od 100 KM do 250 KM kaznit će se za prekršaj osoba koja upravlja čamcem, odnosno jahtom:

- a) ako čamac nema ispravu o sposobnosti za plovidbu (članak 56 stavci 1 i 5 ovoga zakona);
- b) ako čamcem upravlja osoba koja nije stručno osposobljena da upravlja čamcem (članak 59 stavak 1 ovoga zakona);
- c) ako jahta nema ispravu o sposobnosti za plovidbu (članak 61 stavak 4 ovoga zakona).

Članak 140

(Novčane kazne od 200 KM do 500 KM)

Novčanom kaznom od 200 KM do 500 KM kaznit će se za prekršaj vlasnik plutajućeg objekta:

- a) ako je bez odobrenja postavio, odnosno premjestio plutajući objekt na unutarnjim vodama, obalama ili dnu tih voda (članak 64 stavak 2 ovoga zakona);
- b) ako nije u propisanom roku podnio zahtjev Kapetaniji za brisanje plutajućeg objekta iz odgovarajućeg upisnika (članak 100 stavak 4 ovoga zakona).

Članak 141

(Novčane kazne od 100 KM do 250 KM)

Novčanom kaznom od 100 KM do 250 KM kaznit će se za prekršaj vlasnik čamca:

- a) ako na čamcu ne drži ispravu o sposobnosti čamca za plovidbu i ispravu o stručnoj osposobljenosti za upravljanje čamcem (članak 56 stavak 1 ovoga zakona);
- b) ako nije u propisanom roku podnio zahtjev Kapetaniji za brisanje čamca iz odgovarajućeg upisnika (članak 100 stavak 4 ovoga zakona).

Članak 142
(Zaštitna mjera)

(1) Pored kazne za prekršaj iz članka 137 i 138 ovoga zakona, zapovjedniku broda, odnosno članu posade broda može se kao zaštitna mjera zabraniti vršenje svih ili pojedinih ovlasti za vršenje poslova određenog zvanja na bilo kojem brodu u trajanju od jedne godine.

(2) Pored kazne za prekršaj iz članka 136 ovoga zakona, može se kao zaštitna mjera izreći zabrana stranom brodu, odnosno stranom vlasniku broda da uplovljava u unutarnje vode Distrikta u trajanju od jedne godine.

ČETRNAESTI DIO - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 143
(Primjena drugih propisa)

Na odnose koji nisu uređeni međunarodnim sporazumima, ovim zakonom, drugim zakonima i propisima Distrikta, primjenjuju se i običaji.

Članak 144
(Primjena propisa)

Na odnose koji nisu regulirani ovim zakonom primjenjuju se propisi o pomorskoj i unutarnjoj plovidbi koji su se primjenjivali do stupanja na snagu ovog zakona, pod uvjetom da nisu u suprotnosti s ovim zakonom, Ustavom, drugim zakonima Distrikta i Bosne i Hercegovine.

Članak 145
(Priznavanje zvanja i ovlasti)

Do donošenja propisa o zvanjima, stručnoj spremi i ovlastima članova posade brodova, a koji su državljani Bosne i Hercegovine, dosadašnja stečena zvanja i ovlasti, kao i brodarske i pomorske knjižice priznaju se kao pravovaljane isprave članova posade.

Članak 146
(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Broj: 01-02-105/08
Brčko, 11. lipnja 2008.

PREDSJEDNIK
SKUPŠTINE BRČKO DISTRIKTA BiH
Prof. dr. Milan Tomić, v.r.